

Pijler 3

vdk bank nv

toelichting 2023



Inhoud

1.	Inleiding.....	4
2.	Profiel vdk bank.....	5
2.1.	Businessmodel, missie en strategie.....	5
2.2.	Belangrijkste producten en diensten.....	5
2.3.	Operationele structuur.....	5
2.4.	Kerncijfers m.b.t. kapitaalpositie en liquiditeitspositie.....	7
3.	Governance bestuursmandaten.....	7
4.	Risicobeheer.....	8
4.1.	Doelstellingen en beleidslijnen.....	8
4.2.	Organisatie risicobeheer.....	8
4.3.	Verklaring toereikendheid risicobeheerregelingen (conform art. 435 CRR).....	10
4.4.	Beheer van de voornaamste risico's.....	10
4.4.1.	Kredietrisico van de beleggingsportefeuille.....	10
4.4.2.	Kredietrisico – kredietverlening.....	10
4.4.3.	Renterisico.....	11
4.4.4.	Marktrisico.....	12
4.4.5.	Liquiditeitsrisico.....	13
4.4.6.	Operationeel risico.....	13
4.4.7.	Solvabiliteitsrisico.....	13
4.4.8.	ESG-risico's.....	14
5.	Eigen vermogen.....	15
5.1.	Boekhoudkundig eigen vermogen vs. prudentieel eigen vermogen.....	15
5.2.	Samenstelling prudentieel eigen vermogen en kapitaalratio's.....	17
6.	Kapitaalvereisten.....	18
6.1.	Eigen vermogensvereiste.....	18
6.2.	Gewogen risicovolume en eigen vermogensvereiste per soort risico.....	18
6.3.	Kapitaalratio's en buffers.....	19
6.4.	Contracyclische kapitaalbuffer.....	19
6.5.	Beoordeling toereikendheid intern kapitaal.....	20
7.	Blootstelling aan het kredietrisico.....	21
7.1.	Totale blootstelling aan kredietrisico.....	21
7.2.	Uitsplitsing naar risicoklasse.....	22
7.3.	Geografische uitsplitsing.....	23
7.4.	Uitsplitsing naar activacategorie.....	24
7.4.1.	Beleggingsportefeuille.....	25
7.4.2.	Kredietportefeuille.....	26
7.4.3.	Diversen.....	27

7.5.	Kredietrisicomatiging	28
7.5.1.	Kredietrisicomatiging in de standaardbenadering	28
7.5.2.	Kredietrisicomatiging in de IRB-benadering	30
7.6.	Respijtblootstellingen en niet-renderende blootstellingen	33
7.6.1.	Kredietkwaliteit van respijtblootstellingen	33
7.6.2.	Kredietkwaliteit renderende en niet-renderende blootstellingen	34
7.6.3.	Renderende en niet-renderende blootstellingen en daarmee verband houdende voorzieningen.....	35
7.7.	Kredietrisico-aanpassingen	36
8.	Blootstelling aan het marktrisico	37
9.	Blootstelling aan het aandelenrisico	37
10.	Blootstelling aan het renterisico	38
10.1.	Definities	38
10.1.1.	Repricing risk.....	38
10.1.2.	Yield curve risk.....	38
10.1.3.	Basis risk.....	38
10.1.4.	Option risk.....	38
10.2.	Kwantificering en gehanteerde scenario's.....	39
10.2.1.	Vermogensgevoeligheid	39
10.2.2.	Inkomensgevoeligheid	40
11.	Liquiditeitsrisico.....	42
11.1.	Organisatie liquiditeitsbeheer	42
11.2.	LCR (Liquidity Coverage Ratio) en NSFR (Net Stable Funding Ratio)	42
11.3.	Beoordeling toereikendheid liquiditeitspositie	43
12.	Operationeel risico	43
13.	Niet-bezwaarde activa	45
14.	Hefboomratio	46
15.	Effectisering.....	46
16.	Beloningsbeleid	47
16.1.	Rol van het Benoeming- en remuneratiecomité in het beloningsbeleid	47
16.2.	Beloningsbeleid.....	48
16.2.1.	Algemene beginselen	48
16.2.2.	Governance.....	48
16.2.3.	Beloningsbeleid identified staff	48
16.2.4.	Beloningsbeleid alle medewerkers.....	49
	Afsluitende toelichting.....	49

1. Inleiding

Dit rapport wordt gepubliceerd in navolging van de CRR-richtlijnen (Capital Requirement Regulation) van de Europese Unie. Het bevat alle relevante informatie om het risicoprofiel en de kapitaaltoereikendheid van vdk bank nv te kunnen beoordelen.

Deel acht van de CRR beschrijft welke informatie in het kader van de pijler 3 toelichtingen dient te worden verstrekt. Onderstaande tabel geeft een inzicht in deze disclosure vereisten en vermeldt waar de informatie in dit rapport worden teruggevonden.

CCR artikel	Pijler 3 disclosure vereisten	locatie in Pijler 3 rapport
art. 435	Doelstellingen en beleidslijnen risicobeheer Verklaring toereikendheid risicobeheerregelingen Governance	4. Risicobeheer 4.3. Verklaring toereikendheid risicobeheerregelingen 3. Governance bestuursmandaten
art. 436	Werkings sfeer	niet van toepassing
art. 437	Eigen vermogen	5. Eigen vermogen
art. 438	Kapitaalvereisten	6. Kapitaalvereisten
art. 439	Exposure m.b.t. tegenpartijkredietrisico	7. Blootstelling aan het kredietrisico
art. 440	Kapitaalbuffers	5. Eigen vermogen en 6. Kapitaalvereisten
art. 441	Indicatoren voor mondiale systeemrelevantie	niet van toepassing
art. 442	Kredietrisico-aanpassingen	7.7. Kredietrisico-aanpassingen
art. 443	Niet-bezwaarde activa	13. Niet-bezwaarde activa
art. 444	Gebruik van EKBI's	7.4.1. Blootstelling kredietrisico beleggingsportefeuille
art. 445	Exposure m.b.t. marktrisico	8. Blootstelling aan het marktrisico
art. 446	Operationeel risico	12. Operationeel risico
art. 447	Niet in de handelsportefeuille opgenomen exposures m.b.t. aandelen	9. Blootstelling aan het aandelenrisico
art. 448	Exposure m.b.t. het renterisico i.v.m. niet in de handelsportefeuille opgenomen posities	10. Blootstelling aan het renterisico
art. 449	Exposure m.b.t. securitisatieposities	15. Effectisering
art. 450	Beloningsbeleid	16. Beloningsbeleid
art. 451	Hefboomfinanciering	14. Hefboomratio
art. 452	Gebruik van de IRB-benadering voor het kredietrisico	7.5.2 Kredietrisicomatiging in de IRB- benadering
art. 453	Toepassing van kredietrisicomitigatietechnieken	7.5. Kredietrisicomatiging
art. 454	Gebruik van de geavanceerde meetbenaderingen voor het operationeel risico	niet van toepassing
art. 455	Gebruik van interne modellen voor het marktrisico	niet van toepassing

2. Profiel vdk bank

2.1. Businessmodel, missie en strategie

Vdk bank is een regionale retailbank, waarvan de activiteit gericht is op de particuliere cliënt, gevestigde zelfstandigen, kmo's en non-profitinstellingen.

Bij de uitoefening van de bankactiviteiten beoogt vdk een aantal strategische kerndoelstellingen die betrekking hebben op de autonome groei, maatschappelijk verantwoord ondernemen, de uitbouw van de cliëntenrelaties, de interne organisatie, de commerciële doelstellingen en het financieel resultaat.

Vdk bank wil haar doelstellingen bereiken via een performant bestuur, rekening houdend met de belangen van alle stakeholders van de bank en in overeenstemming met de principes van een gezond en voorzichtig beleid. Integriteit en bedrijfsethiek zijn daar een essentieel onderdeel van.

Er wordt gestreefd naar een duurzame winst, waarbij een correcte en marktconforme dividendpolitiek wordt vooropgesteld, aanvaardbaar voor de aandeelhouders maar met aandacht voor de continuïteit en de verdere groei van de bank. Winstoptimalisatie is de doelstelling en niet winstmaximalisatie.

Vdk wil zich naast haar primaire financieel-economische taak ook consistent en consequent blijven profileren als een warme, toegankelijke en duurzame bank. Solidariteit met sociaal zwakkeren, fundamenteel respect voor mens en milieu, ethisch verantwoord en duurzaam ondernemen, het zijn waarden die onlosmakelijk aan onze mission statement gelieerd zijn.

Om deze doelstellingen te bereiken is er een permanente evaluatie nodig van de organisatie en ligt de klemtoon op een strikte kostenbeheersing, een sterke solvabiliteit, een laag risicoprofiel en een strak risicobeheer.

2.2. Belangrijkste producten en diensten

Vdk profileert zich als middelgrote gezinsbank op de retailmarkt met een aanbod van transparante financiële producten en diensten:

Betalingsverkeer

betaalrekeningen, (grensoverschrijdende) betalingen, kaarten, elektronisch bankieren

Spaarproducten

spaarrekeningen, termijnrekeningen en spaarbons

Kredietverlening

woonkredieten, consumentenkredieten, kaskredieten, investeringskredieten, bankgaranties

Beleggingsproducten

pensioensparen, ICB's via distributieovereenkomsten, gestructureerde producten, beleggingsdiensten voor financiële instrumenten die onder de MiFID richtlijn vallen.

Verzekeringsproducten

tak21- en tak23-verzekeringsproducten,

schuldsaldoverzekeringen via distributieovereenkomst

BOAR verzekeringen via distributieovereenkomst

Vdk biedt **geen vermogensbeheer** aan, wel structureel beleggingsadvies.

2.3. Operationele structuur

De bankactiviteiten zijn als volgt gestructureerd:

- ✓ De distributie van de financiële producten en diensten verloopt via een netwerk van vdk-vestigingen, het Contactcenter (cliëntrelaties op afstand), de Cel Bedrijven en Organisaties en via een aantal elektronische distributiekkanalen in eigen beheer (online@vdk, online@vdk for professionals, vdk mobile);
- ✓ Vdk heeft één centrale administratieve zetel te Gent waar de operationele diensten, de ondersteunende diensten en de controlefuncties zijn ondergebracht.

In het verkoopnet wordt gewerkt enerzijds met kantoorhouders en commerciële medewerkers, beiden met bediendestatuut en anderzijds met agenten in bank- en beleggingsdiensten.

Daarnaast worden aan de vdk-cliënten ook een aantal elektronische distributiekkanalen ter beschikking gesteld.

Het Contactcenter staat in voor het beheer en de opvolging van de cliëntrelaties (retailcliënten) die niet via het netwerk van de vdk-vestigingen worden aangegaan.

De Cel Bedrijven en Organisaties staat in voor de prospectie, het beheer en de opvolging van institutionele cliënten, grote ondernemingen, de overheid, maatschappelijke instellingen en social profit organisaties.

2.4. Kerncijfers m.b.t. kapitaalpositie en liquiditeitspositie

	31/12/2022	31/12/2023
Reglementair eigen vermogen		
Tier 1-kernkapitaal (CET1)	376.506.133	387.347.500
Tier 1-kapitaal	376.506.133	387.347.500
Totaal kapitaal	394.130.758	404.563.190
Gewogen risicovolume (RWA)		
	1.552.163.576	1.527.138.371
Eigen vermogensratio's		
Tier 1-kernkapitaalratio	24,26%	25,36%
Tier 1-kapitaalratio	24,26%	25,36%
Totaal kapitaalratio	25,39%	26,49%
Bijkomende vereisten in % RWA		
Pijler 2-vereiste	3,200%	3,200%
Kapitaalconserveringsbuffer	2,500%	2,500%
Contracyclische kapitaalbuffer	0,034%	0,149%
Systeemrisico's	1,675%	1,725%
Totaal bijkomende vereisten	7,409%	7,574%
Leverage ratio		
Totale risico exposure	5.234.366.985	5.142.786.994
Leverage ratio	7,19%	7,53%
Liquidity coverage ratio (LCR)		
Totaal HQLA	594.117.854	639.900.613
Totaal net cash flows	407.768.674	377.360.577
LCR	146%	170%
Net stable funding ratio		
Totaal available stable funding	4.136.725.499	4.069.175.388
Totaal required stable funding	3.152.033.269	3.015.515.140
NSFR	131%	135%

3. Governance bestuursmandaten

De bestuurders van vdk bank zijn natuurlijke personen, gekozen op grond van hun bekwaamheid, vereiste integriteit, inzet, ervaring en de meerwaarde die zij kunnen hebben bij het uitstippelen van het algemeen beleid en de strategie van de bank.

Daarnaast wordt er rekening gehouden met de persoonlijke bekwaamheden en kwalificaties van de kandidaat-bestuurders.

In functie van het invullen van een mandaat worden er naast de algemene bekwaamheidsvereisten eveneens specifieke vereisten en/of een bepaald profiel vooropgesteld.

De kandidaat-bestuurders worden verzocht alle informatie te bezorgen zodat het Benoeming- en remuneratiecomité van de bank op een objectieve manier hun geschiktheid kan toetsen.

Bij de selectie en de voordracht van bestuurders wordt tevens rekening gehouden met:

- de principes van antidiscriminatie: elke vorm van onderscheid omwille van criteria zoals leeftijd, geslacht, nationaliteit, burgerlijke staat, geloof of levensbeschouwing, ras, sexuele geaardheid of handicap, enz., wordt geweerd
- de onafhankelijkheidscriteria: alle bestuurders, zowel uitvoerende als niet-uitvoerende, laten zich uitsluitend leiden door het algemeen belang van de vennootschap. Zij dienen zich in alle omstandigheden onafhankelijk op te stellen, een objectieve kijk te hebben en oog te hebben voor mogelijke belangenconflicten, zodat zij objectieve beslissingen nemen en de principes van deugdelijk bestuur respecteren
- genderdiversiteit: op basis van de huidige samenstelling van de Raad van Bestuur wordt er gestreefd naar een permanent minimum van 3 bestuurders van het minst vertegenwoordigde geslacht, waaronder minstens één onafhankelijke bestuurder. Dit streefcijfer wordt tegen 2025 verhoogd totdat minstens een derde van het totaal aantal bestuurders van het minst vertegenwoordigde geslacht is
- de verscheidenheid van uiteenlopende professionele ervaring. Op die manier wordt er voorzien in een brede collectieve deskundigheid die in globo in de Raad van Bestuur moet vertegenwoordigd zijn om de Raad zijn taak naar behoren te laten uitoefenen
- de beschikbaarheid om de verplichtingen na te komen. Er wordt overleg gepleegd met de compliance officer aangaande de uitgeoefende mandaten en het naleven van de “fit en proper” vereisten

Op basis van de verkregen inlichtingen maakt het Benoeming- en remuneratiecomité het voorstel over aan de Raad van Bestuur.

De toezichthouder wordt voorafgaandelijk op de hoogte gebracht van de voordracht tot benoeming of van het ontslag van de personen die deelnemen aan het bestuur, het beleid of de effectieve leiding van de bank.

De informatie over de bestuursmandaten die worden gehouden door de leden van de Raad van Bestuur is consulteerbaar op de website www.vdk.be onder de rubriek Corporate governance.

4. Risicobeheer

4.1. Doelstellingen en beleidslijnen

Het risicobeheer heeft als doelstelling de risicoblootstelling binnen de grenzen te houden van de risicotolerantie.

De algemene risicoappetijt binnen vdk is laag. De centrale doelstelling bij het risicobeleid is gericht op de optimalisatie van de langetermijnrendabiliteit bij een aanvaardbare risicograad. De globale risicokwaliteit geldt hierbij als prioritaire beleidsregel.

4.2. Organisatie risicobeheer

De organisatie van het risicobeheer en van de risicobeheerfunctie werd vastgelegd in een charter, dat werd goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur keurt de algemene krachtlijnen met betrekking tot het risicoprofiel, -beleid en -beheer goed, en legt de risicotolerantie vast voor alle werkzaamheden van de bank.

In dit verband hecht de Raad van Bestuur zijn goedkeuring aan en gaat het regelmatig over tot de toetsing van de strategieën en beleidslijnen voor het aangaan, beheren, opvolgen en beperken van de risico's waaraan de bank is blootgesteld of blootgesteld kan worden.

De Raad van Bestuur wordt op kwartaalbasis over de gelopen risico's geïnformeerd, en beoordeelt jaarlijks de goede werking van het risicobeheer.

De Raad van Bestuur laat zich in zijn toezicht op het risicobeheer van de bank bijstaan door het Risicocomité. Het Risicocomité verstrekt advies over de huidige en toekomstige risicotolerantie en risicostrategie.

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor de implementatie van het risicobeheersysteem dat de beleidslijnen, processen en procedures omvat die nodig zijn om de risico's waaraan de kredietinstelling is blootgesteld te identificeren, te meten, te beheren en op te volgen.

Het Directiecomité neemt de nodige maatregelen opdat vdk kan beschikken over een passende onafhankelijke risicobeheerfunctie.

Het Directiecomité informeert de Raad van Bestuur over alle significante risico's en over alle beleidslijnen inzake het beheer van de significante risico's.

De risicobeheerfunctie wordt binnen vdk bank ingevuld door de Risk officer. De functie van Risk officer is een controlefunctie die onafhankelijk staat tegenover de functies die met de risico's zijn verbonden. De functie ressorteert onder en rapporteert aan het lid van het Directiecomité verantwoordelijk voor risicobeheer, en geeft tevens rechtstreeks toegang tot de voorzitter van de Raad van Bestuur, de leden van het Risicocomité of de erkende revisoren.

De Risk officer is in vdk geen lid van het Directiecomité.

Het takenpakket van de risk officer is gericht op het identificeren, meten, beheren en opvolgen van de risico's waaraan de instelling blootstaat of zou kunnen worden blootgesteld.

Daartoe voorziet hij in de nodige analyses, evaluaties, aanbevelingen en advies omtrent de domeinen die in de risicobeheerfunctie zijn omschreven, en heeft daartoe toegang tot alle informatie, gegevens en bestanden die hij in het kader van zijn onderzoeksactiviteiten noodzakelijk acht.

Diverse comités ondersteunen de risicobeheerfunctie:

1. Het ALM comité staat in voor het toezicht op en de opvolging van de risico's verbonden met de balansstructuur (renterisico, liquiditeitsrisico, solvabiliteitsrisico, concentratierisico). In dit kader heeft het ALM comité een adviserende en toezichthoudende verantwoordelijkheid betreffende adequaat globaal balansbeheer en meer specifiek betreffende het renterisico, het liquiditeitsrisico en portefeuillerisico (markt- en debiteurenrisico).
Het ALM comité vergadert maandelijks en is samengesteld uit de leden van het Directiecomité, de verantwoordelijken van de diensten kredieten, effecten en financieel beheer, de risk officer en de ALM reporting officer.
Er is een duidelijke structuur opgezet waarbij de verantwoordelijkheden, limieten en rapporteringvereisten van de Raad van Bestuur, het Directiecomité en het ALM comité zijn bepaald. Tevens wordt over de beheersing van de verschillende risico's op kwartaalbasis gerapporteerd aan het Risicocomité.
2. Het Impairmentcomité is een ondersteunend comité van het kredietrisicobeheer. Het comité is belast met de opvolging en het beheer van het kredietrisico in de kredietportefeuille en de effectenportefeuille en de monitoring van het kredietrisico. De werking en de opdrachten van het Impairmentcomité zijn vastgelegd in het "Intern reglement van het Impairmentcomité".
3. Het information security comité IT-security overleg evalueert de risico's gerelateerd aan information IT-security
4. Het IT-risk comité evalueert de risico's gerelateerd aan IT
5. Het Model risk comité evalueert de risico's gerelateerd aan het gebruik van de interne modellen voor de kwantificering van het kredietrisico
6. Het Comité Fraudepreventie evalueert het frauderisico in het betalingsverkeer en werkt voorstellen uit ter voorkoming van fraude

4.3. Verklaring toereikendheid risicobeheerregelingen (conform art. 435 CRR)

De voornaamste risico's waaraan vdk bank is blootgesteld, en het kader dat werd uitgewerkt om deze risico's te beheren worden beschreven in punt 4.4. *Beheer van de voornaamste risico's*.

Bij de implementatie van het risicobeheersysteem wordt er permanent over gewaakt dat de nodige beleidslijnen, processen en procedures voorhanden zijn om deze risico's op een afdoende manier te identificeren, te meten, te beheren en op te volgen. Daarbij blijft het Directiecomité continu streven naar een verdere verbetering en optimalisatie van het risicobeheer.

Zoals gevraagd in art. 435 van de CRR verklaart het Directiecomité van oordeel te zijn dat, rekening houdend met de eigenheid van vdk en met de aard en de omvang van haar activiteiten, de bestaande risicobeheerregelingen voldoende adequaat zijn voor het profiel en de strategie van de bank.

4.4. Beheer van de voornaamste risico's

4.4.1. Kredietrisico van de beleggingsportefeuille

Voor het risico inherent aan de effectenportefeuille zijn een aantal interne regels uitgevaardigd inzake thesaurie- en portefeuillebeheer, gericht op het bepalen van het voor de bank aanvaardbare risiconiveau:

- ✓ commercial paper: het bevoegde lid van het Directiecomité en de dienstverantwoordelijke front-office eigen effectenportefeuille bepalen een beperkte lijst van toegelaten debiteuren met hoge kredietwaardigheid. Er werden limieten vastgelegd in functie van de kredietwaardigheid (o.a. op basis van externe ratings);
- ✓ portefeuillebeheer: de beleggingen in corporate bonds zijn onderworpen aan vastgelegde criteria. De limieten betreffende het "counterparty risk" op investeringen in corporate bonds werden vastgelegd en het maximale kredietbedrag per emittent wordt bepaald in functie van zijn kredietwaardigheid (resp. externe rating). De betreffende limieten werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

De kredietrisico's per sector, per debiteur en per economie zijn op een adequate manier gespreid.

De opvolging van de kredietrisico's van de portefeuille corporate bonds gebeurt o.m. aan de hand van de toepassing "Ratings Direct" van Standard & Poors. Dit systeem biedt een dagelijkse actualisatie van financieel-economische analyses en ratings per debiteur. Op die manier wordt op elke ratingwijziging snel ingespeeld en het risico op een adequate manier opgevolgd. Voor de opvolging van de kredietrisico's in de portefeuille non rated effecten werd een intern ratingsysteem uitgewerkt, waarbij de methodologie van Standard & Poors werd gevolgd.

De kredietkwaliteit van de effectenportefeuille wordt op regelmatige basis opgevolgd en geëvalueerd in het ALM comité en het Risicocomité en wordt gedetailleerd gerapporteerd en besproken bij elke vergadering van de Raad van Bestuur.

4.4.2. Kredietrisico – kredietverlening

Strategisch blijft de kredietverlening gericht op de retailmarkt (particulieren, zelfstandigen, KMO's), aansluitend bij het profiel van de bank en haar doelpubliek.

Daarnaast wordt de kredietverlening aan grote bedrijven (corporate) en social profit organisaties uitgebouwd.

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet in staat blijkt te zijn de contractuele verplichting tot terugbetaling van een krediet na te komen.

De dienst kredieten staat in voor de goedkeuring binnen de haar toegekende bevoegdheidsdelegatie.

Boven deze delegatiebevoegdheid wordt elk dossier besproken in het kredietcomité.

Het kredietcomité is een ondersteunend comité van het kredietrisicobeheer en heeft beslissingsbevoegdheid met betrekking tot de acceptatie, de prijszetting en het beheer van kredieten.

In haar wekelijkse vergadering komen deze specifieke domeinen van de kredietverlening aan bod.

Het kredietcomité beslist op basis van een uitgeschreven analyse over alle belangrijke kredieten.

Vragen tot afwijking van de standaardvoorwaarden op alle kredietvormen zijn een vast item op de agenda.

In het kader van het risicobeheer wordt het Impairmentcomité geïnformeerd over elk nieuw probleemkrediet alsook over de evolutie van de bestaande risicokredieten. Maandelijks worden op basis van een specifiek rapport de achterstallen op alle kredieten in detail overlopen.

De besluiten van de vergadering worden opgenomen in een verslag.

Gezien de selectieve en voorzichtige individuele acceptatiepolitiek, de ruime spreiding van de kredietportefeuille (hoofdzakelijk kredieten aan particulieren en zelfstandigen), de aard en de kwaliteit van de genomen zekerheden, en de accurate monitoring van het kredietrisico is het aantal schadegevallen binnen de kredietportefeuille zeer laag.

In dit kader bestaan specifieke procedures m.b.t. de waardering van kredieten met een "onzeker" en "dubieus" verloop. Voor deze kredieten worden, indien nodig, de nodige waardeverminderingen geboekt.

4.4.3. Renterisico

De Raad van Bestuur heeft het renterisico gelimiteerd zowel vanuit de vermogensbenadering als vanuit de inkomensbenadering.

De vermogensgevoeligheid geeft de impact weer van een renteschok op de economische waarde van het banking book (verschil actuele waarde herbeleggingen – actuele waarde werkmiddelen), en wordt in de interne scenario's berekend volgens dezelfde methodologie als in de scenario's van de toezichthouder.

De durationhypothesen worden daarbij bepaald aan de hand van interne modellen. Op basis daarvan bekomen we voor de spaarrekeningen een duration van 2,70 jaar, voor de girorekeningen een duration van 6,50 jaar en voor de zichtrekeningen een duration van 4,70 jaar

De interne benadering onderscheidt zich evenwel van de benadering van de toezichthouder op het vlak van de intensiteit van de rentebewegingen:

- de intensiteit van de rentebewegingen wordt bepaald aan de hand van historische gegevens. Op basis daarvan wordt in de interne scenario's uitgegaan van een intensiteit van de rentescenario's ten belope van $\frac{3}{4}$ van de intensiteit van de door de toezichthouder gehanteerde rentescenario's.

De limiet is vastgelegd op 10% van het boekhoudkundig eigen vermogen (inclusief voorlopige winstverdeling), en dit voor alle gehanteerde rentescenario's.

De inkomensgevoeligheid geeft de impact van een renteschok op het renteresultaat. Er worden projecties gemaakt van het renteresultaat, en dit onder verschillende rentescenario's.

De berekening van de inkomensgevoeligheid in de interne scenario's onderscheidt zich van de benadering van de toezichthouder op het vlak van volgende hypothesen::

- in de interne scenario's wordt de inkomensgevoeligheid berekend voor de eerstvolgende 36 maanden; in het scenario van de toezichthouder wordt de inkomensgevoeligheid berekend voor de eerstvolgende 12 maanden
- in de interne scenario's wordt uitgegaan van een intensiteit van de rentescenario's ten belope van $\frac{3}{4}$ van de intensiteit van de door de toezichthouder gehanteerde rentescenario's.
- in de interne scenario's worden de productiehypothesen uit het businessplan gehanteerd, terwijl in het scenario van de toezichthouder wordt uitgegaan van 'replacement growth'

De limiet inzake inkomensgevoeligheid wordt bepaald in functie van een minimum te realiseren renteresultaat.

Het toezicht op en de opvolging van het renterisico behoort tot de opdrachten en verantwoordelijkheden van het ALM comité.

Vdk heeft een geïntegreerd intern bedrijfsbeheerssysteem ontwikkeld. Dit model is beleidsondersteunend voor financiële planning en -strategie en leidt tot de periodieke rapportering en analyse van de financiële positie (rendabiliteit, renterisicopositie) van de kredietinstelling. Het globale renterisico wordt gemeten via een statisch gaprapport en duration rapport en dynamische simulatiemodellen, waarbij de evolutie van de marktrente, de producttarificatie, de groei en de samenstelling van de productvolumes, samen met de herbeleggingsstrategieën als variabelen worden gehanteerd.

De simulaties hebben betrekking op een tijdshorizon van 5 jaar en onderzoeken diverse rentescenario's en herbeleggingsstrategieën met het doel deze strategie te detecteren welke in een langetermijnperspectief de beste resultaten oplevert qua evolutie van de rendabiliteit en binnen de begrenzings m.b.t. de interne en externe limieten betreffende renterisico.

De opvolging door het ALM comité van het renterisico gebeurt onder meer aan de hand van een maandelijks gaprapport en duration gap rapport. Daarnaast is er een maandelijkse rapportering over de vermogensgevoeligheid waarbij naast het scenario van de toezichthouder ook nog interne scenario's en limieten worden gehanteerd, en een driemaandelijks rapportering over de inkomstengevoeligheid.

Op basis van deze analyses en de evaluatie van de marktomstandigheden formuleert het ALM comité haar adviezen inzake de beleggingspolitiek voor de komende maanden.

Driemaandelijks wordt het renterisicobeheer omstandig gerapporteerd aan de Raad van Bestuur.

4.4.4. Marktrisico

Het marktrisico heeft betrekking op koersfluctuaties (waardewijzigingen) in de financiële instrumenten – actief- en passiefposten – als gevolg van prijsfluctuaties, en de volatiliteit in de financiële markten waarin vdk actief is.

Het belangrijkste marktrisico is het renterisico. De beheersing van dit risico wordt in de betreffende (voorgaande) rubriek beschreven.

Naast dit risico bestaat een potentieel marktrisico op de eigen aandelenportefeuille van de bank.

De eigen aandelenportefeuille is defensief samengesteld, gespreid, en opgebouwd in het kader van een langetermijninvesteringsspolitiek, geënt op volgende duurzame principes: value (blue chips) en rendement. In dit perspectief is het risicoprofiel van de portefeuille beperkt.

Op selectieve basis en voor beperkte bedragen wordt er geparticipeerd in enkele private equity fondsen. Gezien de beperkte omvang is het risico van deze investeringen in verhouding tot de globale portefeuille marginaal.

Financiële instrumenten worden steeds verworven met het oogmerk om op duurzame wijze te worden aangehouden.

Vdk doet in die zin geen verboden handelsactiviteiten voor eigen rekening. Er wordt geen handelsportefeuille gevoerd.

4.4.5. Liquiditeitsrisico

Het beheer van het liquiditeitsrisico berust bij de thesaurieafdeling onder leiding van het verantwoordelijk directielid.

De opvolging van en het toezicht op het liquiditeitsrisico behoort evenzeer tot de verantwoordelijkheid van het ALCO en steunt op de gap- en liquiditeitsrapporteringen.

Het beleid is erop gericht zelfs bij ongunstige marktomstandigheden steeds te kunnen voldoen aan de opvragingen van cliënteel alsook aan de andere betalingsverplichtingen. Daarom wordt ernaar gestreefd te allen tijde over een voldoende uitgebalanceerde vervaldagenbalans van de activa te beschikken. Zowel qua vervaldagenbalans als qua samenstelling van de effectenportefeuille wordt de nadruk gelegd op liquide, beleenbare eersterangseffecten.

Daartegenover staat dat de passiva gekenmerkt worden door een evenwichtige structuur qua samenstelling, die weinig gevoelig is voor grote schommelingen. De aangetrokken middelen zijn immers gespreid over een grote groep van particuliere cliënten met een eerder conservatief beleggingsgedrag.

Het liquiditeitsrisico wordt maandelijks binnen het ALM Comité opgevolgd a.d.h.v. van de reglementaire coëfficiënten (Liquidity Coverage Ratio en Net Stable Funding Ratio) en een intern rapport op basis van een flow benadering waarbij diverse scenario's worden gehanteerd.

Het dagdagelijks liquiditeit- of thesauriebeheer geschiedt op basis van de thesaurie staat, waarin alle geldstromen uit thesaurie en uit de beleggingsportefeuille met een maximum looptijd van 1 jaar worden opgenomen.

De thesauriepositie wordt dagelijks opgevolgd a.d.h.v. de thesaurieratio waarin een minimale verhouding tussen de liquiditeiten en direct mobiliseerbare activa enerzijds en de direct opvraagbare passiva en opneembare bedragen van de toegestane kredietlijnen anderzijds is vastgelegd.

Tenslotte kan er steeds beroep gedaan worden op kredietlijnen bij de Europese Centrale Bank en bij correspondentbanken en biedt de effectenportefeuille ruime repomogelijkheden.

4.4.6. Operationeel risico

Het operationeel risico omvat het risico van verliezen als gevolg van tekortschietende of falende interne procedures en systemen, of als gevolg van externe gebeurtenissen.

Elke financiële instelling dient een aparte eigen vermogensbuffer aan te houden als bescherming ten aanzien van operationele risico's.

Er wordt gebruik gemaakt van de basic indicatorbenadering voor de berekening van de eigenvermogensverplichtingen m.b.t. het operationeel risico. Bij deze methode wordt de kapitaalsvereiste gedefinieerd als 15% van het gemiddeld operationeel resultaat van de laatste drie boekjaren.

4.4.7. Solvabiliteitsrisico

Het solvabiliteitsrisico omvat het risico dat het eigen vermogen onvoldoende is om op lange termijn aan alle verplichtingen te voldoen. Het solvabiliteitsrisico wordt driemaandelijks binnen het ALM Comité opgevolgd a.d.h.v. de reglementaire coëfficiënten. Daarbij wordt de evolutie van zowel het

eigen vermogen ten opzichte van de gewogen risicovolumes (kapitaalratio's) als het eigen vermogen in verhouding tot het niet-gewogen risicovolume (leverage ratio en MREL ratio) opgevolgd. Het solvabiliteitsrisico wordt driemaandelijks aan het Risicocomité en aan de Raad van Bestuur gerapporteerd.

4.4.8. ESG-risico's

ESG-risico's (Environment – Social – Governance) betreffen de risico's van een negatieve financiële impact op de bank ten gevolge van (huidige of toekomstige) factoren met betrekking tot het klimaat, sociale materies of governance aspecten.

a. Klimaatrisico's (environment)

Klimaatrisico's kunnen worden ingedeeld in fysieke risico's en transitierisico's:

- fysieke risico's spruiten voort uit de fysieke effecten van de klimaatverandering, en kunnen zich manifesteren zowel in acute fysieke risico's (vb. stormen, overstromingen, branden of hittegolven) als in chronische fysieke risico's (risico's ten gevolge van veranderingen van het klimaat op langere termijn, zoals temperatuurveranderingen, zeespiegelstijgingen, verminderde waterbeschikbaarheid, verlies aan biodiversiteit en veranderingen in productiviteit van grond en bodem)
- transitierisico's ontstaan als gevolg van de transitie naar een koolstofarme en klimaatbestendige economie, en manifesteren zich bij wijzigingen in het beleid, technologie en gedragingen van stakeholders

Vdk bank heeft een impactstudie uitgewerkt om de potentiële impact van klimaat- en omgevingsrisico's op haar risicoprofiel te analyseren en te kwantificeren. Op basis van deze analyse kan worden besloten dat de potentiële impact van klimaatrisico's zich vooral bij het kredietrisico situeert; de impact op het operationele risico en op het reputatierisico is daarentegen beperkt.

b. Sociale risico's

Sociale risico's zijn gerelateerd aan de rechten, het welbevinden en de belangen van stakeholders, en omvatten factoren zoals gelijkheid, arbeidsrelaties, veiligheid op de werkvloer, human capital,...)

Aandacht voor de sociale aspecten vormt een wezenlijk onderdeel in de bedrijfsvoering van vdk bank. De nodige procedures werden uitgewerkt teneinde dit te realiseren. Het risico op een negatieve financiële impact ten gevolge van issues gerelateerd aan sociale materies wordt derhalve als beperkt beoordeeld

c. Governance risico's

Governance risico's zijn gerelateerd aan inbreuken tegen deugdelijk bestuur

Integriteit en bedrijfsethiek zijn essentiële onderdelen van de duurzame onderneming die vdk bank wil zijn. Vdk bank heeft de nodige structuren, beleidslijnen en procedures uitgewerkt om dit te bewaken. Het risico op een negatieve financiële impact ten gevolge van issues in de sfeer van governance wordt eveneens als beperkt beoordeeld

5. Eigen vermogen

5.1. Boekhoudkundig eigen vermogen vs. prudentieel eigen vermogen

Het boekhoudkundig eigen vermogen bedraagt 351,9 miljoen EUR per 31-12-2023, tegenover 340,9 miljoen EUR per 31-12-2022.

	31/12/2022	31/12/2023
Boekhoudkundig eigen vermogen		
Geplaatst kapitaal	25.368.661	25.368.661
Uitgiftepremies	2.623.671	2.623.671
Herwaarderingsmeerwaarden *	6.452.097	6.433.061
Reserves	285.364.150	293.352.477
Overgedragen winst	21.058.637	24.078.465
	340.867.216	351.856.335

* herwaarderingsmeerwaarden: het betreft hier het bedrag dat overblijft na aftrek van de geraamde belasting die in geval van realisatie op de meerwaarde zal worden geheven.

Het geplaatst kapitaal van 25,37 miljoen EUR betreft volledig volstort aandelenkapitaal dat vertegenwoordigd wordt door 50.027 aandelen. Per 31-12-2023 belopen de reserves 293,35 miljoen EUR en de overgedragen winst bedraagt 24,08 miljoen EUR.

Het prudentieel eigen vermogen bedraagt 404,56 miljoen EUR per 31-12-2023, hetzij een stijging met 10,4 miljoen EUR of 2,7% in vergelijking met 31-12-2022.

	31/12/2022	31/12/2023
Reglementair nuttig eigen vermogen		
<u>Tier 1-kernkapitaal: instrumenten en reserves</u>		
Geplaast kapitaal	25.368.661	25.368.661
Uitgiftepremies	2.623.671	2.623.671
Herwaarderingsmeerwaarden	6.452.097	6.433.061
Reserves	285.364.150	293.352.477
Overgedragen winst	21.058.637	24.078.465
Fonds voor algemene bankrisico's	36.000.000	36.000.000
Tier 1-kernkapitaal (CET1) vóór door de regelgeving voorgeschreven aanpassingen	376.867.216	387.856.335
<u>Tier 1-kernkapitaal (CET1): door de regelgeving voorgeschreven aanpassingen</u>		
Immateriële vaste activa	-297.790	-231.620
Non performing exposure loss coverage	-63.293	-277.215
Tier 1-kernkapitaal (CET1)	376.506.133	387.347.500
<u>Tier 2-kapitaal (T2): instrumenten en voorzieningen</u>		
Kapitaalinstrumenten	3.000.000	3.000.000
Kredietrisicoaanpassingen	14.624.625	14.215.690
Tier 2-kapitaal (T2)	17.624.625	17.215.690
T1 + T2 kapitaal	394.130.758	404.563.190

Het T1-kernkapitaal bestaat uit het boekhoudkundig eigen vermogen aangevuld met het Fonds voor algemene bankrisico's en verminderd met de immateriële vaste activa.

Het Tier 2-kapitaal bestaat uit het intern zekerheidsfonds en een Tier-2 lening.

Reconciliatie boekhoudkundig eigen vermogen – reglementair nuttig eigen vermogen:

	31/12/2022	31/12/2023
Reconciliatie boekhoudkundig eigen vermogen - reglementair nuttig eigen vermogen		
Boekhoudkundig eigen vermogen	340.867.216	351.856.335
Fonds voor algemene bankrisico's	36.000.000	36.000.000
Immateriële vaste activa	-297.790	-231.620
Non performing exposure loss coverage	-63.293	-277.215
Kapitaalinstrumenten	3.000.000	3.000.000
Kredietrisicoaanpassingen	14.624.625	14.215.690
Reglementair nuttig eigen vermogen	394.130.758	404.563.190

5.2. Samenstelling prudentieel eigen vermogen en kapitaalratio's

Template eigen vermogen		31/12/2022	31/12/2023
Samenstelling eigen vermogen			
1	Kapitaalinstrumenten en daaraan gerelateerde agioreserves	27.992.332	27.992.332
2	Ingehouden winst	21.058.637	24.078.465
3	Gecumuleerde niet gerealiseerde resultaten	291.816.247	299.785.538
3a	Fondsen algemene bankrisico's	36.000.000	36.000.000
8	Immateriële vaste activa	-297.790	-231.620
12	Aftrek niet gedekte NPE	-63.293	-277.215
29	Tier 1-kernkapitaal	376.506.133	387.347.500
44	Aanvullend tier 1-kapitaal (AT1)	0	0
45	Tier 1-kapitaal (T1 = CET1 + AT1)	376.506.133	387.347.500
46	Kapitaalinstrumenten en daaraan gerelateerde agioreserves	3.000.000	3.000.000
50	Kredietrisicoaanpassingen	14.624.625	14.215.690
58	Tier 2-kapitaal (T2)	17.624.625	17.215.690
59	Totaal kapitaal (T1 + T2)	394.130.758	404.563.190
60	Totale risicogewogen activa	1.552.163.576	1.527.138.371
Kapitaalratio's			
61	Tier 1-kernkapitaalratio	24,26%	25,36%
62	Tier 1-kapitaalratio	24,26%	25,36%
63	Totaal kapitaalratio	25,39%	26,49%
Kapitaalbuffervereisten			
64	Instellingsspecifieke buffervereiste (CET1-vereiste overeenkomstig art 92, lid 1,a), plus vereiste kapitaalconservingsbuffer, contracyclische buffer en systeemrisicobuffer)	7,409%	7,574%
65	waarvan: kapitaalconserveringsbuffer	2,500%	2,500%
66	waarvan: contracyclische buffer	0,03%	0,15%
67	waarvan: systeemrisicobuffer	1,68%	1,73%
68	beschikbaar Tier 1-kernkapitaal om aan buffers te voldoen, na verrekening van basisvereiste van 4,5% (61 - 64)	16,85%	17,79%

De tier1-(kern)kapitaalratio is gestegen van 24,26% in 2022 naar 25,36% in 2023, ingevolge de groei van het eigen vermogen bij een daling van het gewogen risicovolume.

6. Kapitaalvereisten

6.1. Eigen vermogensvereiste

De totale reglementaire kapitaalvereiste (SREP-kapitaalratio + kernkapitaalconserveringsbuffer + instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer + buffer voor systeemrisico's), uitgedrukt in de totale kapitaalratio, bedraagt per eind 2023 15,57%.

Ingevolge de bankenwet is vdk verplicht een herstelplan uit te werken met een reeks noodmaatregelen die dienen te worden geactiveerd wanneer de reglementaire minimumvereisten inzake kapitaal en liquiditeit in het gedrang dreigen te komen. In dit verband heeft vdk de hersteldrempelwaarde vastgelegd op 0,5%-punt en de early warning drempel op 1,0%-punt boven de reglementaire vereiste.

vdk bank heeft als interne doelstelling een solvabiliteitsratio van minimum 20,50%.

6.2. Gewogen risicovolume en eigen vermogensvereiste per soort risico

Voor de berekeningen van het gewogen risicovolume maakt vdk bank gebruik van de A-IRB (advanced IRB) benadering voor de portefeuille woonkredieten in eigen beheer, en van de standaardbenadering voor de overige portefeuilles. Het gewogen risicovolume voor het operationele risico wordt gekwantificeerd aan de hand van de Basic Indicator Approach (specifiek voor het operationele risico).

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het gewogen risicovolume en vereist kapitaal onder Pijler I.

Risicocategorieën	31/12/2022		31/12/2023	
	Gewogen risico	Vereist Kapitaal	Gewogen risico	Vereist Kapitaal
Gedekt door onroerend goed IRB-benadering	288.909.755	23.112.780	292.765.129	23.421.210
Gedekt door onroerend goed standaardbenadering	143.697.649	11.495.812	138.644.675	11.091.574
Ondernemingen	657.000.028	52.560.002	607.188.069	48.575.046
Instellingen	7.726.055	618.084	4.897.405	391.792
Centrale overheden of centrale banken	502.525	40.202	502.437	40.195
Retailcliënteel	56.533.915	4.522.713	55.140.593	4.411.247
Kortlopende vorderingen op instellingen en ondernemingen	1.934.136	154.731	1.655.692	132.455
Gedekte obligaties	840.562	67.245	1.045.523	83.642
Effectiseringsposities	533.937	42.715	315.483	25.239
Publiekrechtelijke emittenten	6.518.215	521.457	2.767.294	221.383
Regionale overheden of lagere overheden	19.658.259	1.572.661	20.868.224	1.669.458
Instellingen voor collectieve beleggingen (ICB's)	2.856.993	228.559	2.856.993	228.559
Aandelen	17.989.110	1.439.129	18.570.099	1.485.608
Multilaterale ontwikkelingsbanken		0		0
Internationale organisaties	0	0	0	0
Posten met een hoog risico	166.787.558	13.343.005	174.839.206	13.987.136
Achterstallige risicoposities	6.693.697	535.496	22.920.818	1.833.665
Overige posten	29.672.178	2.373.774	30.782.491	2.462.599
Kredietrisico	1.407.854.570	112.628.366	1.375.760.131	110.060.810
CVA risico	0	0	0	0
Marktrisico	0	0	0	0
Operationeel risico	144.309.015	11.544.721	151.378.244	12.110.260
Totaal	1.552.163.585	124.173.087	1.527.138.375	122.171.070

Per jaartultimo 2023 bedraagt het gewogen risicovolume met betrekking tot het kredietrisico 1,376 miljard EUR, wat een daling inhoudt met 32 miljoen EUR of 2,3% ten opzichte van 2022. Het vereiste kapitaal daalde met 2,6 miljoen EUR, tot 110,1 miljoen EUR.

Ingevolge Basel III dient er een "Credit Valuation Adjustment" (CVA) te gebeuren voor derivaten. Bij vdk betreft dit een beperkte activiteit : Interest Rate Swaps waarbij het renterisico op een deel van de kredietportefeuille wordt ingedekt. Deze CVA betreft voor de derivaten een bijkomend kapitaalbeslag met als doel het mogelijk verlies aan kredietwaardigheid van de tegenpartij tot uitdrukking te brengen. Per eind 2023 diende geen CVA in rekening te worden gebracht.

Vdk heeft geen activiteiten die onder het marktrisico vallen. Bijgevolg wordt er geen kapitaal voorzien voor marktrisico.

Voor de bepaling van het kapitaalbeslag voor de operationele risico's, wordt de Basic Indicator Approach (BIA) gehanteerd. Hierbij wordt op het gemiddelde van het operationele resultaat over de 3 recentste boekjaren een factor toegepast van 15%. Deze methode resulteert per 31-12-2023 in een vereist eigen vermogen van 12,1 miljoen EUR, wat 0,6 miljoen EUR of 4,9% meer is dan per 31-12-2022.

Het totaal gewogen risicovolume bedraagt 1,527 miljard EUR per 31-12-2023, hetzij een daling met 25,0 miljoen EUR of 1,6% in vergelijking met 31-12-2022.

Het vereiste eigen vermogen daalde met 2,0 miljoen EUR, tot 122,17 miljoen EUR.

6.3. Kapitaalratio's en buffers

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de respectievelijke kapitaalratio's.

Kapitaalratio's	31/12/2022	31/12/2023
T1-kernkapitaalratio	24,26%	25,36%
T1-kapitaalratio	24,26%	25,36%
Kapitaalratio	25,39%	24,49%

De tier1-(kern)kapitaalratio is in 2023 gestegen van 24,26% naar 25,36%, ingevolge de groei van het eigen vermogen bij een daling van het gewogen risicovolume.

Rekening houdend met de kapitaalconserveringsbuffer, de instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer en de buffer voor systeemrisico's bedraagt de reglementaire vereiste voor vdk bank per eind 2023 als volgt:

T1-kernkapitaalratio	10,67%
T1-kapitaalratio	12,77%
Kapitaalratio	15,57%

6.4. Contracyclische kapitaalbuffer

- Geografische verdeling van kredietblootstellingen die van belang zijn voor de berekening van de contracyclische kapitaalbuffer

landcode	Algemene kredietblootstellingen		Securitisatieblootstelling		Eigenvermogensvereisten			Wegingen van eigenvermogensvereisten	Contracyclisch kapitaalbuffer %
	Blootstellingswaarde voor standaardbenadering	Blootstellingswaarde voor IRB	Blootstellingswaarde voor standaardbenadering	Blootstellingswaarde voor IRB	waarvan: algemene kredietblootstellingen	waarvan: securitisatieblootstellingen	Totaal		
BE	1.139.798.610	2.770.713.460			84.233.349		84.233.349	72,12%	
NL	393.524.125				10.070.286		10.070.286	11,94%	1,00%
US	68.975.505				3.216.787		3.216.787	3,82%	
FR	39.893.871				2.009.769		2.009.769	2,38%	0,50%
LU	30.650.570				1.323.757		1.323.757	1,57%	0,50%
DE	16.633.990				984.840		984.840	1,17%	0,75%
GB	20.988.007				1.315.312		1.315.312	1,56%	1,00%
IE	18.492.905				896.936		896.936	1,06%	1,00%
SE	10.007.535				498.416		498.416	0,59%	2,00%
AT	12.287.440				574.117		574.117	0,68%	
AU	12.176.726				673.567		673.567	0,80%	
12 posities < 5 mln EUR	29.169.245	0	2.103.217	0	1.915.607	25.239	1.940.845	2,30%	
totaal	1.792.598.530	2.770.713.460	2.103.217	0	107.712.743	25.239	107.737.982	100,00%	

b. Bedrag van de instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer

Bedrag van instellingsspecifieke contracyclische kapitaalbuffer

Totaalbedrag van de risicoposten	1.527.138.375
Instellingsspecifiek contracyclisch kapitaalbufferpercentage	0,1487%
Instellingsspecifiek contracyclisch kapitaalbuffervereiste	2.270.508

6.5. Beoordeling toereikendheid intern kapitaal

De bank beoordeelt de adequaatheid van het kapitaalniveau aan de hand van het Internal Capital Adequacy Assessment Process (ICAAP).

Het ICAAP wordt jaarlijks door het Directiecomité geëvalueerd en door het Risicocomité / de Raad van Bestuur goedgekeurd, en heeft als doel:

- ✓ de belangrijkste risicobronnen binnen de bank te evalueren
- ✓ de adequaatheid van het kapitaalsniveau te evalueren in het licht van de huidige en toekomstige kapitaalbehoeften
- ✓ een goed onderbouwde procedure van kapitaalplanning te implementeren

De huidige kapitaalbehoeften werden berekend onder de reglementaire vereisten (Pijler 1 + Pijler 2 + globale vereiste T1-kernkapitaalbuffer)) en onder een eigen benadering (ICAAP).

Aan de hand van een uitgewerkte financiële planning (simulaties 31/12/2023 – 31-12-2028) werd nagegaan hoe het eigen vermogen de komende 5 jaar in diverse scenario's verder kan worden opgebouwd via eigen financiering (winstreservering), en hoe de risicovolumes en de kapitaalratio zouden evolueren.

Op basis van de resultaten uit het ICAAP heeft de Raad van Bestuur geoordeeld dat het huidige kapitaalniveau voldoende is om aan de huidige kapitaalbehoeften te voldoen, en dat de opbouw van het eigen vermogen via winstreservering in de komende jaren volstaat om tegemoet te komen aan zowel de "fully loaded" reglementaire vereisten (15,57%) als aan de drempelwaarden die in het herstelplan zijn vastgelegd (16,57% early warningdrempel).

7. Blootstelling aan het kredietrisico

Het algemene beheer van het kredietrisico is beschreven in de punten 4.4.1 en 4.4.2.

7.1. Totale blootstelling aan kredietrisico

Aan het kredietrisico zijn alle activa-posten, of binnen balans, blootgesteld. Deze posten dienen aangevuld met specifieke posten buiten balans, met name niet opgenomen geconfirmeerde kredieten en verstrekte garanties, alsook met de berekende exposure van de afgeleide financiële instrumenten of derivaten.

	31/12/2022	31/12/2023
Totale blootstelling aan kredietrisico		
Totaal binnenbalans	5.090.981.246	5.038.895.756
Totaal buitenbalans	258.207.946	183.637.314
Totaal derivaten	0	0
	5.349.189.192	5.222.533.070

Onderstaande tabel geeft de reconciliatie weer tussen enerzijds het balanstotaal en anderzijds het bedrag dat binnen balans onderhevig is aan het kredietrisico.

	31/12/2022	31/12/2023
Reconciliatie balanstotaal en totaal binnenbalans exposure		
Totaal actief	5.061.187.133	5.010.749.786
Reeds afgetrokken van het eigen vermogen:		
Immateriële activa	-508.981	-311.173
Actiefbestanddeel niet opgenomen in de exposure		
Afgeleide instrumenten	0	0
Correcties op actiefrekeningen	-9.559	207.928
Passiefbestanddeel op te nemen in de exposure		
Gekoppeld aan hypothecaire kredieten	3.780.108	1.190.320
Waardecorrecties effectenportefeuille	3.153.999	3.825.914
Waardecorrecties kredietportefeuille	1.862.153	1.716.589
Intern zekerheidsfonds	21.516.392	21.516.392
Totaal binnenbalans exposure	5.090.981.246	5.038.895.755

7.2. Uitsplitsing naar risicoklasse

Onderstaande tabel spreidt de kredietrisico's volgens de risicoklassen zoals van toepassing in de eigenvermogensrapportering onder de IRB-benadering (portefeuille woonkredieten in eigen beheer) en onder de standaardbenadering (overige portefeuilles).

Kredietrisico: uitsplitsing naar risicoklasse	totaal nettowaarde blootstellingen per 31/12/2023			gemiddelde nettowaarde blootstellingen	
	balansposten	buitenbalans	derivaten	nettowaarde blootstellingen	31/12/2022 - 31/12/2023
Door onroerend goed gedekte vorderingen	2.702.636.278	68.077.182		2.770.713.460	2.789.615.405
Totaal overeenkomstig IRB- benadering	2.702.636.278	68.077.182	0	2.770.713.460	2.789.615.405
Centrale overheden of centrale banken	455.083.435		0	455.083.435	434.409.356
Regionale of lokale overheden	161.711.169		0	161.711.169	174.683.568
Publiekrechtelijke lichamen	13.836.469		0	13.836.469	19.851.418
Multilaterale ontwikkelingsbanken	2.700.975			2.700.975	2.680.509
Internationale organisaties	13.540.744		0	13.540.744	12.004.429
Instellingen	12.800.049		0	12.800.049	17.650.026
Ondernemingen	863.401.056	76.058.867	0	939.459.923	981.060.885
<i>waarvan: kmo's</i>	<i>314.135.157</i>			<i>314.135.157</i>	<i>311.804.384</i>
Particulieren en kleine partijen	92.465.395	12.847.776	0	105.313.171	106.040.745
<i>waarvan: kmo's</i>	<i>74.595.653</i>			<i>74.595.653</i>	<i>74.151.735</i>
Gedekt door hypotheek op onroerend goed	511.558.804	4.272.282	0	515.831.086	525.035.283
<i>waarvan: kmo's</i>	<i>75.081.694</i>			<i>75.081.694</i>	<i>75.922.494</i>
Wanbetaling	20.457.498		0	20.457.498	13.462.382
Bijzonder hoog risico	94.915.306	22.381.208	0	117.296.514	116.410.853
Gedekte obligaties	10.455.232		0	10.455.232	9.430.424
Vorderingen op instellingen en ondernemingen met kredietbeoordeling voor de korte termijn	8.278.460		0	8.278.460	8.974.570
Instellingen voor collectieve belegging	2.856.993		0	2.856.993	2.856.993
Posities in aandelen	18.570.099		0	18.570.099	18.279.605
Overige posities	51.524.575		0	51.524.575	51.028.231
Effectiseringsposities	2.103.217	0	0	2.103.217	2.386.450
Totaal overeenkomstig standaardbenadering	2.336.259.478	115.560.132	0	2.451.819.610	2.496.245.726
Totaal	5.038.895.756	183.637.314	0	5.222.533.070	5.285.861.131

7.3. Geografische uitsplitsing

Hieronder wordt een geografische uitsplitsing verschaft voor de totaliteit van de posities die zijn opgenomen onder de kredietrisico's. Deze verdeling is gebaseerd op het land waar het uiteindelijk risico op rust. (na toepassing omrekeningsfactor en risicolimiteringstechniek)

Geografische uitsplitsing kredietrisico per 31-12-2023

	risicopositie	gewogen risicovolume	kapitaalbeslag
BE	2.770.713.460	292.765.129	23.421.210
Totaal volgens IRB	2.770.713.460	292.765.129	23.421.210
BE	1.720.320.746	781.868.336	62.549.467
NL	396.590.227	126.807.280	10.144.582
US	70.996.628	41.220.395	3.297.632
FR	49.544.699	25.648.285	2.051.863
LU	31.339.662	17.079.003	1.366.320
DE	21.482.255	14.734.627	1.178.770
IE	25.472.910	11.211.699	896.936
GB	20.988.007	16.441.399	1.315.312
ES	19.160.063	4.893.412	391.473
SE	9.732.535	6.230.203	498.416
AU	13.177.477	8.619.740	689.579
AT	12.287.440	7.176.468	574.117
JE	6.069.353	5.067.463	405.397
IT	6.133.910	2.574.960	205.997
SI	5.029.491	0	0
multi	16.241.719		
13 posities < 5 mln EUR	27.252.489	13.421.727	1.073.738
Totaal volgens standaard	2.451.819.610	1.082.994.998	86.639.599
Algemeen totaal	5.222.533.070	1.375.760.127	110.060.810

7.4. Uitsplitsing naar activacategorie

Uitsplitsing per activacategorie per 31-12-2023

	risicopositie	gewogen risico	kapitaalbeslag
beleggingsportefeuille	812.201.151	389.239.907	31.139.193
kredietportefeuille	4.102.106.503	952.363.267	76.189.061
diversen	308.225.416	34.156.953	2.732.556
totaal	5.222.533.070	1.375.760.127	110.060.810

7.4.1. Beleggingsportefeuille

In het kader van de rapportering eigen vermogen, worden volgende balansrubrieken tot de beleggingsportefeuille gerekend: bij de centrale bank herfinancierbaar overheidspapier, obligaties en andere vastrentende effecten, aandelen en andere niet-vastrentende effecten en de financiële vaste activa.

Onderstaande tabel splitst de effectenportefeuille uit per risicoklasse.

Uitsplitsing beleggingsportefeuille volgens risicoklasse		
	31/12/2022	31/12/2023
ondernemingen	447.204.355	375.603.714
centrale overheden of centrale banken	211.057.614	208.198.966
instellingen	22.500.003	12.800.049
instellingen voor collectieve herbeleggingen	2.856.993	2.856.993
publiekrechtelijke entiteiten	25.866.368	13.836.469
effectiseringsposities	2.669.684	2.103.217
regionale overheden of lagere overheden	121.827.264	98.780.041
aandelen	17.989.110	18.570.099
posten met een hoog risico	44.433.980	50.352.466
gedekte obligaties	8.405.616	10.455.232
multilaterale ontwikkelingsbanken	2.660.044	2.700.975
internationale obligaties	10.468.113	13.540.744
exposures in default	760.738	2.402.185
Totaal	918.699.882	812.201.151
gewogen risico	429.049.703	389.239.907
kapitaalbeslag	34.323.976	31.139.193

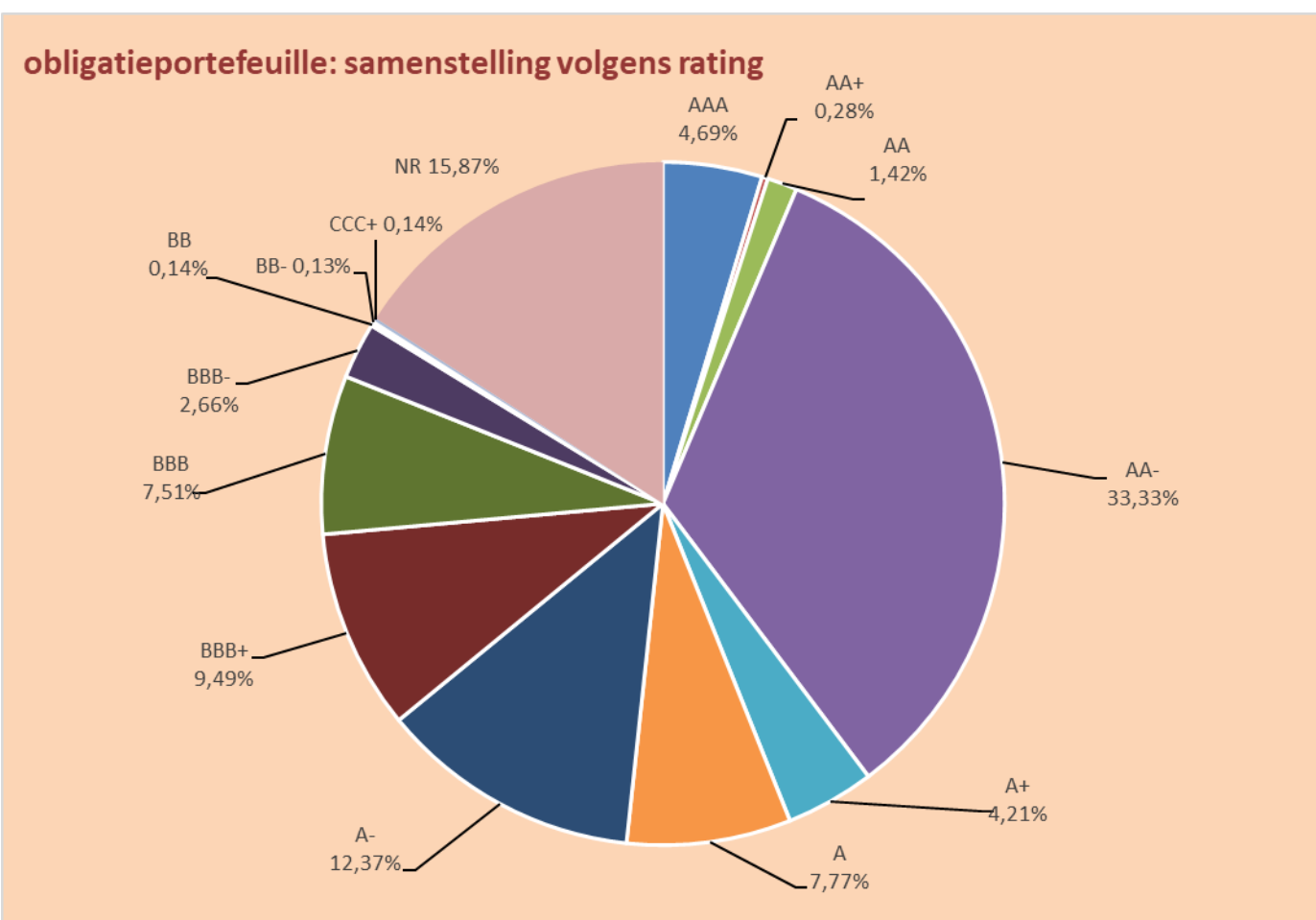
De totale beleggingsportefeuille daalde in 2023 met 106 miljoen EUR (-12%) tot 812,2 miljoen EUR. De duration voor het vastrentende gedeelte bedroeg per 31 december 4,1 jaar.

Het gewogen risico voor de beleggingsportefeuille bedraagt 389,2 miljoen EUR per 31-12-2023, wat een gemiddelde risicoweging met gebruik van de standaardmethode betekent van 47,92%. Het kapitaalbeslag à 8% bedraagt 31,1 miljoen EUR. Per 31-12-2022 bedroeg het gewogen risico 429,0 miljoen EUR, met een gemiddelde risicoweging van 46,70% en een kapitaalbeslag van 34,3 miljoen EUR.

Kredietbeoordeling – gebruik externe ratings van EKBI's

Vdk bank gebruikt de namen van 3 externe kredietbeoordelingsinstellingen (EKBI's) voor het bepalen van de risicowegingen: Standard & Poor's, Moody's, en Fitch. De ratings worden dagelijks opgevolgd. Het risico op beleggingen die ten gevolge van onder andere downgrades buiten de investeringslimieten vallen, wordt van dichtbij actief gemonitord.

De kredietkwaliteit van de portefeuille blijft zeer goed: ruim 83% van onze portfolio geniet een externe rating die door de erkende rating agencies wordt beoordeeld als ten minste investment grade. Het belang van obligaties zonder externe rating bedroeg 15,87%. Dit betreffen obligaties, veelal in de publieke of openbare nutssectoren, waarvan de kredietwaardigheid op periodieke basis intern wordt opgevolgd.



7.4.2. Kredietportefeuille

Tot de kredietportefeuille behoren de balansposten vorderingen op cliënten alsook voor een deel overige vorderingen op kredietinstellingen voor wat betreft kredieten aan MFI's die het statuut van een kredietinstelling hebben.

Hieronder wordt een overzicht verstrekt van de kredietportefeuille volgens soort krediet, met per soort het bedrag aan achterstallen¹.

Soort krediet	31/12/2022		31/12/2023	
	boekwaarde	achterstallen	boekwaarde	achterstallen
leningen op afbetaling	21.791.250	56.618	24.471.816	42.812
woonkredieten	3.266.380.009	19.681.147	3.207.766.123	22.148.897
ondernemingskredieten	764.376.180	1.711.915	773.885.862	14.799.669
gesyndiceerde kredieten	103.829.746	0	89.470.589	0
kredieten aan MFI	726.110	726.110		
verleende waarborgen	7.613.214	0	6.512.114	0
Totalen	4.164.716.509	22.175.790	4.102.106.504	36.991.378

¹ Achterstallen zoals gedefinieerd in de rapportering eigen vermogen. Zie hiervoor punt 7.6.1.

Uitsplitsing risicoposities kredietportefeuille volgens risicocategorie

risicocategorie	31/12/2022	31/12/2023
gedekt door onroerend goed IRB	2.793.014.205	2.770.713.419
gedekt door onroerend goed - STA	534.239.480	498.239.215
ondernemingen	573.652.381	562.646.583
retail	106.595.143	105.177.311
centrale overheden of centrale banken	0	0
regionale overheden of lagere overheden	63.948.299	61.394.550
instellingen		
posten met een hoog risico	71.091.212	66.944.048
achterstallige risicoposities	22.175.790	36.991.378
andere	0	0
totalen	4.164.716.509	4.102.106.504
gewogen risico	944.780.886	952.363.267
kapitaalbeslag	75.582.471	76.189.061

Het gewogen risico voor de kredietportefeuille bedraagt 952,4 miljoen EUR per 31-12-2023, wat een gemiddelde risicoweging betekent van 23,22%. Het kapitaalbeslag à 8% bedraagt 76,19 miljoen EUR. Per 31-12-2022 bedroeg het gewogen risico 944,8 miljoen EUR met een gemiddelde risicoweging van 22,69% en een kapitaalbeslag van 75,58 miljoen EUR.

7.4.3. Diversen

Omvat de balansposten die noch tot de beleggingsportefeuille, noch tot de kredietportefeuille behoren.

Uitsplitsing diversen volgens risicoklasse

	31/12/2022	31/12/2023
centrale overheden of centrale banken	202.572.453	246.805.394
instellingen		
kortlopende vorderingen op instellingen en ondernemingen	9.670.679	8.278.460
retail	173.177	135.860
ondernemingen	1.805.112	1.209.626
achtertallige risicoposities	321.782	271.501
andere	50.531.886	51.524.575
Totaal	265.075.090	308.225.416
gewogen risico	34.023.972	34.156.953
kapitaalbeslag	2.721.918	2.732.556

7.5. Kredietrisicomatiging

7.5.1. Kredietrisicomatiging in de standaardbenadering

7.5.1.1. Effect van kredietrisicomatiging in de standaardbenadering

Onderstaande tabel toont het effect van de kredietrisicolimiteringstechnieken die zijn toegepast op de berekening van de kapitaalvereisten volgens de standaardbenadering.

	Blootstellingen vóór CCF en kredietrisicolimitering		Blootstellingen na CCF en kredietrisicolimitering		Risicogewogen activa en dichtheid RWA			
	bedrag op de balans	bedrag buiten balansstelling	derivaten	bedrag op de balans	bedrag buiten balansstelling	derivaten	risicogewogen activa	dichtheid RWA
Centrale overheden of centrale banken	455.083.435			577.314.329	343.896		502.437	0,09%
Regionale of lokale overheden	161.711.169			310.423.639	454.632		20.868.224	6,71%
Publiekrechtelijke lichamen	13.836.469			13.836.469			2.767.294	20,00%
Multilaterale ontwikkelingsbanken	2.700.975			2.700.975			0	0,00%
Internationale organisaties	13.540.744			13.540.744			0	0,00%
Instellingen	12.800.049			12.800.049			4.897.405	38,26%
Ondernemingen	863.401.056	76.058.867		702.203.208	40.487.684		607.188.069	81,76%
Particulieren en kleine partijen	92.465.395	12.847.776		81.210.597	6.456.752		55.140.593	62,90%
Gedekt door hypotheeken op onroerend goed	511.558.804	4.272.282		389.327.911	1.907.072		138.644.675	35,44%
Wanbetaling	20.457.498			20.457.498			22.920.818	112,04%
Bijzonder hoog risico	94.915.306	22.381.208		94.915.306	21.644.164		174.839.206	150,00%
Gedekte obligaties	10.455.232			10.455.232			1.045.523	10,00%
Vorderingen op instellingen en ondernemingen met kredietbeoordeling voor de korte termijn	8.278.460			8.278.460			1.655.692	20,00%
Instellingen voor collectieve belegging	2.856.993			2.856.993			2.856.993	100,00%
Posities in aandelen	18.570.099			18.570.099			18.570.099	100,00%
Overige posities	51.524.575			75.264.753	195.482		30.782.491	40,79%
Effectiseringsposities	2.103.217			2.103.217			315.483	15,00%
Totaal	2.336.259.478	115.560.132	0	2.336.259.478	71.489.683	0	1.082.995.002	44,98%

7.5.1.2. Standaardbenadering: uitsplitsing blootstellingen naar risicogewicht

Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de blootstellingen naar categorie activa en risicogewicht, in overeenstemming met het risicogehalte dat aan de blootstelling is toegekend op basis van de standaardbenadering (na toepassing omrekeningsfactor en risicolimiteringstechniek).

	0%	10%	15%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	totaal
Template EU CRS Blootstelling aan kredietrisico's: uitsplitsing naar activacategorie en risicogewicht volgens standaardbenadering (na toepassing omrekeningsfactor en risicolimiteringstechnieken)										
Centrale overheden of centrale banken	575.146.039		2.512.186							577.658.225
Regionale of lokale overheden	215.334.008		89.679.692		5.864.571					310.878.271
Publiekrechtelijke lichamen			13.836.469							13.836.469
Multilaterale ontwikkelingsbanken	2.700.975									2.700.975
Internationale organisaties	13.540.744									13.540.744
Instellingen			6.697.685		5.088.993		1.013.371			12.800.049
Ondernemingen			39.985.308		144.465.683		558.239.901			742.690.892
Particulieren en kleine partijen						87.667.349				87.667.349
Gedekt door hypotheeken op onroerend goed					361.790.729	29.444.253				391.234.983
Wanbetaling								15.530.859	4.926.639	20.457.498
Bijzonder hoog risico									116.559.470	116.559.470
Gedekte obligaties		10.455.232								10.455.232
Vorderingen op instellingen en ondernemingen met kredietbeoordeling voor de korte termijn			8.278.460							8.278.460
Instellingen voor collectieve belegging								2.856.993		2.856.993
Posities in aandelen								18.570.099		18.570.099
Overige posities	44.677.744							30.782.491		75.460.235
Effectiseringsposities	0	0	2.103.217		0		0	0	0	2.103.217
Totaal	851.399.510	10.455.232	2.103.217	160.989.800	361.790.729	184.863.501	87.667.349	626.993.713	121.486.110	2.407.749.161

7.5.2. Kredietrisicomatiging in de IRB-benadering

7.5.2.1. Kwalitatieve informatie over het gebruik van de IRB-benadering

a. Goedkeuring gebruik IRB- benadering

De (A)IRB-benadering wordt gebruikt voor de portefeuille woonkredieten in eigen beheer.

Het gebruik van de IRB-benadering werd door de toezichthouder aanvaard in een schrijven van 9 maart 2021. Er werden geen toeslagen opgelegd; er werden wel enkele aanbevelingen geformuleerd, waarvoor een actieplan werd opgemaakt.

b. Organisatie IRB-proces – governance

De organisatie van het IRB-proces in vdk bank, samen met de governance-aspecten, zijn opgenomen in het Credit Risk Model Governance Framework.

De afdeling back office kredieten is, naast de operationele aspecten van het beheer van gefaalde kredieten, verantwoordelijk voor de eerstelijnscontrole. De afdeling risk staat in voor de modelontwikkeling van de portefeuille woonkredieten.

De interne validator is vanuit de tweede lijn verantwoordelijk voor het validatieproces van de modellen. Hij opereert hierbij onafhankelijk van zowel de business als van de ontwerpers/modellers, en rapporteert hiërarchisch rechtstreeks aan de CRO.

De validatie heeft als doel na te gaan of de modellen voldoende betrouwbaar en geschikt zijn om te worden gebruikt in het risicobeheer van de bank.

De taken en bevoegdheden van de interne validator zijn duidelijk omschreven in de Validation Guidelines. Deze guidelines omvatten tevens richtlijnen omtrent de periodiciteit van de uit te voeren validaties, alsook met betrekking tot de te nemen maatregelen bij de diverse validatie-uitkomsten.

Het Model Risk Comité is verantwoordelijk voor de implementatie van de modellen en de analyse van de risicorapportering.

Er wordt tevens periodiek gerapporteerd aan de CRO, het Directiecomité, het Risicocomité en de Raad van Bestuur.

De interne audit ziet vanuit de derde lijn toe op de naleving van de governance aspecten zoals die zijn opgenomen in het Credit Risk Model Governance Framework

c. Opbouw modellen

De IRB-benadering omvat een PD-model (probability of default) en een LGD-model (loss given default)

In het PD-model wordt aan elke kredietopening een rating toegekend op basis van een scorecard en een ratingschaal. In de scorecard zijn variabelen opgenomen die zowel productkenmerken als kenmerken verbonden aan de ontleners betreffen. Aan de hand van deze scorecard werd een ratingschaal met 7 klassen uitgewerkt. Aan elke ratingklasse wordt een PD gekoppeld, gebaseerd op het historisch gemiddelde falingspercentage gecorrigeerd met de nodige marges voor conservativiteit. De link tussen de rating en de PD wordt bepaald in het calibratieproces, en wordt jaarlijks geëvalueerd.

In het LGD-model worden de kredietopeningen op basis van een aantal risk drivers gegroepeerd in 4 segmenten. Aan elk segment is een LGD-waarde toegekend op basis van het historische gemiddelde. Ingevolge de toepassing van de EBA guidelines rond "downturn" werden de bekomen LGD waarden gecorrigeerd om rekening te houden met een downturn.

De EAD (exposure at default) is het bedrag dat de kredietnemer aan vdk bank verschuldigd is op het moment van default. De EAD wordt berekend als de som van het uitstaand kapitaal op het ogenblik van default, de achterstallige kapitaalsaflossingen en intrestbetalingen, en de verwijlrenten.

Voor niet-opgenomen kredietbedragen en offertes in de pijplijn werd geen model ontwikkeld om de Credit Conversion Factor (CCF) te berekenen, en wordt tot nader order een CCF van 100% toegepast. CCF-modellen schatten het gedeelte van de buitenbalansverplichtingen in dat opgenomen zou worden op het moment dat een kredietnemer in default zou gaan.

d. Backtesting

Backtesting heeft als doel na te gaan of de modellen bevredigend blijven werken eens ze in gebruik zijn. De prestaties van de modellen worden gemonitord door onder meer de modelvoorspellingen met de realisaties te vergelijken. Er zijn interne standaarden uitgewerkt die bepalen of de verschillen tussen de modelvoorspellingen en de realisaties als aanvaardbaar worden beschouwd.

7.5.2.2. IRB-benadering: uitsplitsing blootstelling naar PD-klasse

Onderstaande tabel geeft een uitsplitsing van de blootstelling in onze portefeuille woonkredieten in eigen beheer naar PD-klasse en risicogewicht, in overeenstemming met het risicogehalte dat aan de blootstelling is toegekend op basis van de A-IRB- benadering.

PD-schaal	Template EU CR6 IRB-benadering: blootstelling aan kredietrisico's per blootstellingscategorie en PD-bereik										
	Oorspronkelijke brutoblootstellingen op de balans	Blootstellingen buiten de balansstelling voor CCF	Gemiddelde CCF	EAD na kredietrisico-limitering en na CCF	Gemiddelde PD	Aantal debiteuren	Gemiddelde LGD	Risicogewogen activa	Dichtheid risicogewogen activa	Verwachte verliesposten	Waardeaanpassingen en voorzieningen
0,00 tot <0,15	895.711.772	7.474.192	100%	903.185.964	0,05%	7.889	13,85%	18.377.985	2,03%	63.167	0
0,15 tot <0,25	424.098.381	12.214.903	100%	436.313.283	0,16%	2.293	14,80%	23.237.495	5,33%	103.233	0
0,25 tot <0,50	653.408.344	20.342.407	100%	673.750.751	0,28%	2.887	15,00%	55.124.091	8,18%	283.140	0
0,50 tot <0,75	538.913.981	26.478.475	100%	565.392.456	0,62%	2.668	15,92%	86.415.242	15,28%	557.910	0
0,75 tot <2,50											
2,50 tot <10,00	124.786.443	1.106.263	100%	125.892.705	3,58%	502	15,58%	57.209.819	45,44%	702.273	0
10,00 tot <100,00	47.981.930	460.942	100%	48.442.873	14,14%	218	15,28%	40.371.614	83,34%	1.046.787	0
100,00 (wanbetaling)	17.735.426	0	100%	17.735.426	100,00%	88	14,88%	12.028.883	67,82%	4.281.557	-1.716.589
totaal	2.702.636.278	68.077.182	100%	2.770.713.460	1,29%	16.545	14,82%	292.765.129	10,57%	7.038.066	-1.716.589

7.6.2. Kredietkwaliteit renderende en niet-renderende blootstellingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de kredietkwaliteit van de renderende en op de niet-renderende blootstellingen

	Brutoboekwaarde/nominaal bedrag											
	Renderende blootstellingen		Niet-renderende blootstellingen								Waarvan in wanbetaling	
	Niet achterstallig of ≤ 30 dagen achterstallig	Achterstallig > 30 dagen ≤ 90 dagen	Betaling onwaarschijnlijk en niet achterstallig of ≤ 90 dagen	Achterstallig > 180 dagen ≤ 180 dagen	Achterstallig > 180 dagen ≤ 1 jaar	Achterstallig > 1 jaar ≤ 2 jaar	Achterstallig > 2 jaar ≤ 5 jaar	Achterstallig > 5 jaar ≤ 7 jaar	Achterstallig > 7 jaar			
Leningen en voorschotten	3.914.490.153	3.913.063.502	1.426.651	37.004.219	18.040.748	12.213.537	3.573.744	1.929.911	1.175.848	43.532	26.899	37.004.219
Centrale banken		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrale overheden	110.798.958	110.798.958	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredietinstellingen	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere financiële ondernemingen	213.435.894	213.435.894	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niet-financiële ondernemingen	431.442.540	431.286.760	155.780	14.623.404	782.434	10.668.203	2.637.830	534.937	0	0	0	14.623.404
Waarvan kmo's	302.059.818	301.904.038	155.780	14.623.404	782.434	10.668.203	2.637.830	534.937	0	0	0	14.623.404
Huishoudens	3.158.812.754	3.157.541.883	1.270.871	22.380.815	17.258.314	1.545.334	935.913	1.394.974	1.175.848	43.532	26.899	22.380.815
Schuldittels	738.019.408	738.019.408	3.472.185	3.472.185	3.472.185							3.472.185
Centrale banken		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Centrale overheden	322.443.337	322.443.337	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredietinstellingen	23.255.281	23.255.281	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Andere financiële ondernemingen	126.737.777	126.737.777	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Niet-financiële ondernemingen	265.583.013	265.583.013	0	3.472.185	3.472.185	0	0	0	0	0	0	3.472.185
Blootstellingen buiten de balansstelling	183.666.140											
Centrale banken	0			0								0
Centrale overheden	700.000			0								0
Kredietinstellingen	0			0								0
Andere financiële ondernemingen	52.006.111			0								0
Niet-financiële ondernemingen	57.057.607			0								0
Huishoudens	73.902.422			0								0
Totaal	4.836.175.700	4.651.082.910	1.426.651	40.476.403,8	21.512.933	12.213.537	3.573.744	1.929.911	1.175.848	43.532	26.899	40.476.404

7.6.3. Renderende en niet-renderende blootstellingen en daarmee verband houdende voorzieningen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de aangelegde voorzieningen op de renderende en op de niet-renderende blootstellingen

	Brutoboekwaarde/nominaal bedrag		Geaccumuleerde bijzondere waardevermindering, geaccumuleerde negatieve veranderingen in de reële waarde als gevolg van kredietrisico en voorzieningen		Geaccumuleerde gedeeltelijke afschrijving	Ontvangen zekerheden en financiële garanties	
	Renderende blootstellingen	Niet-renderende blootstellingen	Renderende blootstellingen	Niet-renderende blootstellingen		Op renderende blootstellingen	Op niet-renderende blootstellingen
Leningen en voorschotten	3.914.490.153	37.004.219		-3.201.568		3.577.170.766	33.278.668
Centrale banken						0	0
Centrale overheden	110.798.958					39.625.140	0
Kredietinstellingen	7					0	0
Andere financiële ondernemingen	213.435.894					105.739.210	0
Niet-financiële ondernemingen	431.442.540	14.623.404		-1.285.187		305.368.875	12.837.716
Waarvan kmo's	302.059.818	14.623.404		-1.285.187		257.492.400	12.837.716
Huishoudens	3.158.812.754	22.380.815		-1.916.382		3.126.437.542	20.440.952
Schuldittels	738.019.408	3.472.185		-1.070.000			
Centrale banken							
Centrale overheden	322.443.337						
Kredietinstellingen	23.255.281						
Andere financiële ondernemingen	126.737.777						
Niet-financiële ondernemingen	265.583.013	3.472.185		-1.070.000			
Blootstellingen buiten de balansstelling	183.666.140					5.492.224	0
Centrale banken	0	0				0	0
Centrale overheden	700.000	0				0	0
Kredietinstellingen	0	0				0	0
Andere financiële ondernemingen	52.006.111	0				30.000	0
Niet-financiële ondernemingen	57.057.607	0				5.333.256	0
Huishoudens	73.902.422	0				128.968	0
Totaal	4.836.175.700	40.476.404		-4.271.568		3.582.662.990	33.278.668

7.7. Kredietrisico-aanpassingen

In het kader van de eigenvermogensrapportering wordt een vordering als een "default" beschouwd als er een achterstal is van 3 maanden of indien uit andere indicatoren blijkt dat de kredietnemer of tegenpartij zijn of haar verplichtingen niet kan of wil nakomen. Sedert 1 april 2018 hanteert vdk bank hiervoor de definitie die in de IRB-benadering wordt gehanteerd. Deze definitie is strenger, waardoor kredieten vlugger als defaulted worden beschouwd.

Per 31-12-2023 bedraagt het saldo aan vorderingen (na waardeverminderingen) in default 36,19 miljoen EUR, waarvan 33,79 miljoen EUR in de kredietportefeuille en 2,40 miljoen EUR in de obligatieportefeuille. Per 31-12-2022 bedroeg het saldo aan vorderingen in default 19,79 miljoen EUR

Voor elke vordering in default wordt nagegaan of er een bijzondere waardevermindering dient aangelegd te worden. Hierbij wordt o.m. rekening gehouden met ontvangen zekerheden, die op hun beurt voorzichtig worden gewaardeerd.

De geboekte waardeverminderingen zijn in vergelijking met 31-12-2022 toegenomen met 0,9 miljoen EUR of 26,8%, tot 4,27 miljoen EUR. Voor alle posities in default zijn er waardeverminderingen aangelegd voor het gedeelte dat niet is afgedekt door de ontvangen zekerheden. Dit betekent dat een eventuele uitwinning van de vordering geen bijkomende impact op het resultaat meer mag hebben.

Evolutie individuele waardeverminderingen		
Soort krediet	31/12/2022	31/12/2023
leningen op afbetaling	90	15.788
woonkredieten	2.087.004	1.887.754
ondernemingskredieten	336.896	1.285.187
kredieten aan MFI's	726.110	0
debetstand girorekeningen	19.709	12.840
obligaties	200.000	1.070.000
Totalen	3.369.808	4.271.568

Niettegenstaande de heel voorzichtige kredietacceptatie van vdk bank, is er steeds een reëel kredietrisico. Om hieraan het hoofd te bieden is er beslist om een collectieve voorziening aan te leggen onder de vorm van een intern zekerheidsfonds. Per 31-12-2023 bedraagt dit fonds 21,5 miljoen EUR. Dit fonds wordt als tier 2 opgenomen in het reglementair kapitaal.

De wijzigingen die zich hebben voorgedaan met betrekking tot de kredietrisicoaanpassingen worden in onderstaande tabel weergegeven. De specifieke kredietrisicoaanpassingen hebben betrekking tot individuele dossiers, terwijl de algemene kredietrisicoaanpassingen betrekking hebben op het intern zekerheidsfonds.

Template EU CR2-A Veranderingen in de stand van algemene en specifieke kredietrisicoaanpassingen		
	gecumuleerde specifieke kredietrisico- aanpassing	gecumuleerde algemene kredietrisico- aanpassing
Openingsbalans	-3.281.019	0
Toenames: bedragen gereserveerd voor geraamde verliezen op leningen gedurende verslagperiode	-2.339.685	0
Afnames: teruggeboekte bedragen voor geraamde verliezen op leningen gedurende verslagperiode	191.333	0
Afnames: bedragen ten laste van gecumuleerde kredietrisicoaanpassingen	857.172	0
Overdachten tussen kredietrisicoaanpassingen		0
Impact van wisselkoersverschillen		
Bedrijfscombinaties		
Andere aanpassingen	656.123	0
Eindbalans	-3.916.076	0
Ontvangsten voor kredietrisicoaanpassingen die rechtstreeks in P&L worden opgenomen	2.944.088	0
Specifieke kredietrisicoaanpassingen die rechtstreeks in P&L worden opgenomen		0

8. Blootstelling aan het marktrisico

Financiële instrumenten worden steeds verworven met het oogmerk om op duurzame wijze te worden aangehouden.

Vdk doet in die zin geen verboden handelsactiviteiten voor eigen rekening. Er wordt geen handelsportefeuille gevoerd. vdk doet bijgevolg geen eigenvermogensberekeningen voor het marktrisico.

9. Blootstelling aan het aandelenrisico

Vdk bank houdt een aandelenportefeuille aan vanuit beleggingsperspectief, en daarnaast een beperkt aantal participaties vanuit strategische overwegingen. De portefeuille beleggingsaandelen had per 31/12/2023 een boekwaarde van 45,45 miljoen EUR. Op dat ogenblik was daarvan 36,4% of 16,54 miljoen EUR op de beurs genoteerd; de beurswaarde ervan bedroeg 20,84 miljoen EUR. De participaties in financiële vaste activa bedroegen 1,60 miljoen EUR.

10. Blootstelling aan het renterisico

10.1. Definities

Het renterisico vloeit voort uit wijzigingen in de marktrentestructuur gecombineerd met een mismatch in de balansstructuur, en wordt gedefinieerd vanuit zowel een inkomensbenadering en als een vermogensbenadering.

Vanuit de inkomensbenadering wordt het renterisico gedefinieerd als de potentiële daling van het renteresultaat ten gevolge van wijzigingen in de marktrentestructuur. Vanuit de vermogensbenadering wordt het renterisico gedefinieerd als de potentiële daling van de nettowaarde (als verschil tussen actuele waarde van rentedragende activa en actuele waarde van rentedragende passiva) bij wijzigingen in de marktrentestructuur.

Het renterisico heeft volgende deelcomponenten: repricing risk, yield curve risk, basis risk en option risk.

10.1.1. Repricing risk

Het repricing risk vloeit voort uit een mismatch in de balansstructuur, die tot uiting komt in time gaps in de eindvervaldagen en renteherzieningen van herbeleggingen, werkmiddelen en buiten balanscomponenten.

10.1.2. Yield curve risk

Het yield curve risk vloeit voort uit wijzigingen in de helling van de rentecurve (rotatie).

10.1.3. Basis risk

Het basisrisico vloeit voort uit wijzigingen in de onderlinge verhoudingen tussen de diverse rentecurves.

10.1.4. Option risk

Het option risk vloeit voort uit de impliciete opties die in bepaalde productcategorieën ingebouwd zijn. Deze risico's situeren zich voornamelijk bij de direct opvraagbare werkmiddelen en de woonkredieten. We onderscheiden in dit verband:

a. Tariefrisico direct opvraagbare spaartegoeden

Het betreft het risico op versnelde aanpassing van de rentetarieven op de direct opvraagbare spaartegoeden.

b. Volumerisico direct opvraagbare werkmiddelen

Het betreft het risico op versnelde transfert naar duurdere werkmiddelen. Dit risico situeert zich niet enkel bij de direct opvraagbare spaartegoeden, maar ook bij de zicht- en girorekeningen.

c. Prepayment risk

Het risico op vervroegde terugbetalingen situeert zich vooral bij onze portefeuille woonkredieten.

d. Cap risk

Het cap risk situeert zich bij onze portefeuille woonkredieten. De toepassing van rentetunnels heeft voor gevolg dat een stijging van de referentierente niet voor 100% in de rentetarieven kan worden doorgerekend.

10.2. Kwantificering en gehanteerde scenario's

10.2.1. Vermogensgevoeligheid

De vermogensgevoeligheid geeft de impact weer van een renteschok op de economische waarde (verschil actuele waarde herbeleggingen – actuele waarde werkmiddelen).

De impact van renteschokken op de economische waarde wordt maandelijks berekend, zowel onder interne scenario's als onder de prudentiële scenario's.

a. interne scenario's: kwantificering en limitering

De Raad van Bestuur heeft een framework inzake de kwantificering en de limitering van het renterisico goedgekeurd. De krachtlijnen van dit framework zijn als volgt:

- het renterisicoprofiel wordt uitgewerkt op basis van één renterisico-indicator waarvan de verschillende duration-assumpties worden onderbouwd met statistische gegevens. Deze assumpties worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd.
- de indicator wordt onderworpen aan een reeks van rentescenario's. Daarbij wordt ernaar gestreefd om alle mogelijke rentebewegingen in de analyse te betrekken; de intensiteit van de renteschokken wordt bepaald op basis van analyse van de historische rente-evolutie.
- de limiet wordt bepaald op 10% van het boekhoudkundig eigen vermogen

b. scenario NBB

In het scenario van de NBB wordt voor de kwantificering van de vermogensgevoeligheid dezelfde methodologie gehanteerd als bij de interne scenario's. De indicator wordt onderworpen aan de rentescenario's die door de EBA worden opgelegd. Voor elk van deze scenario's is door de NBB een knipperlicht vastgelegd op 15% van het gereguleerd Tier1 eigen vermogen.

Per 31/12/2023 bedroeg de vermogensgevoeligheid onder voormelde scenario's als volgt:

Vermogensgevoeligheid per 31-12-2023				
	intern scenario		scenario toezichthouder	
hypothese direct opvraagbaar				
duration spaarrekeningen		2,70 jaar		2,70 jaar
duration girorekeningen		6,50 jaar		6,50 jaar
duration zichtrekeningen		4,70 jaar		4,70 jaar
	econ. waarde	duration gap	econ. waarde	duration gap
Basisscenario				
0 basispunten	535.965.932		535.964.493	
Parallele rentebewegingen				
+ 200 basispunten			499.014.708	-36.949.784
+ 150 basispunten	506.207.303	-29.758.629		
- 150 basispunten	555.975.318	20.009.386		
- 200 basispunten			563.732.149	27.767.657
Niet-parallele rentebewegingen				
Schok kortetermijnrente				
KT + 250 bp			547.427.827	11.463.334
KT + 188 bp	544.107.176	8.141.244		
KT - 188 bp	526.779.200	-9.186.732		
KT - 250 bp			522.784.778	-13.179.715
Schok langetermijnrente				
LT + 200 bp				
LT + 150 bp	497.289.523	-38.676.410		
LT - 150 bp	564.879.144	28.913.212		
LT - 200 bp				
Rotatie rentecurve				
KT - 162bp / LT + 90bp			515.895.335	-20.069.157
KT - 122bp / LT + 68bp	521.353.904	-14.612.029		
KT + 200bp / LT - 60bp			561.582.808	25.618.315
KT + 150bp / LT - 45bp	554.593.895	18.627.963		

De resultaten van de vermogensgevoeligheid worden maandelijks op het ALCO besproken en driemaandelijks aan het Risicocomité en aan de Raad van Bestuur gerapporteerd

10.2.2. Inkomensgevoeligheid

De inkomensgevoeligheid geeft de impact van een renteschok op het renteresultaat. Er worden projecties gemaakt van het renteresultaat, en dit onder verschillende rentescenario's.

a. interne scenario's: kwantificering en limitering

De inkomensgevoeligheid wordt in de interne benadering berekend voor de eerstvolgende 36 maanden, waarbij wordt uitgegaan van parallelle en niet-parallelle rentebewegingen.

Daarnaast worden volgende hypothesen gehanteerd:

- de renteaanpassing op de direct opvraagbare tegoeden wordt bepaald aan de hand van interne modellen.
- voor de overige productiehypothesen worden de hypothesen uit het businessplan gehanteerd

- de intensiteit van de renteschokken wordt bepaald op basis van de analyse van de historische rente-evolutie
- de limiet wordt bepaald in functie van een minimum te realiseren renteresultaat'

b. scenario NBB

In het scenario van de NBB wordt de inkomensgevoeligheid berekend voor de eerstvolgende 12 maanden; daarbij wordt uitgegaan van een parallele rentebeweging +/- 200 basispunten, en van replacement growth

De inkomensgevoeligheid wordt driemaandelijks berekend, op het ALCO besproken, en aan het Risicocomité en aan de Raad van Bestuur gerapporteerd.

De inkomensgevoeligheid bedroeg per 31/12/2023 als volgt:

Inkomensgevoeligheid per 31-12-2023					
	Renteresultaat				
	Effectief		Verwacht		
	Vorige 12 maanden	Komende 12 maanden	Komende maanden 13 tot 24	Komende maanden 25 tot 36	Komende maanden cumul 36 m
scenario's toezichthouder					
0 basispunten	68.307.756	55.198.217			
Parallele rentebewegingen					
+ 200 basispunten		53.020.820			
- 200 basispunten		55.476.908			
interne scenario's					
Basisscenario					
0 basispunten		64.456.973	82.820.584	92.688.026	239.965.583
Parallele rentebewegingen					
+ 150 basispunten		64.922.688	82.986.576	89.201.334	237.110.599
- 150 basispunten		63.610.013	76.028.743	80.625.043	220.263.799
Niet-parallele rentebewegingen					
Schok kortetermijnrente					
KT + 188 bp		64.344.652	82.461.530	90.070.553	236.876.735
KT - 188 bp		64.428.910	81.364.859	89.946.675	235.740.444
Schok langetermijnrente					
LT + 150 bp		64.889.001	86.763.763	96.923.832	248.576.596
LT - 150 bp		63.814.264	77.351.459	82.876.859	224.042.582
Rotatie rentecurve					
KT - 122bp / LT + 68bp		64.904.057	84.192.883	94.823.003	243.919.943
KT + 150bp / LT - 45bp		64.157.097	81.870.571	90.554.001	236.581.670

Voor het renterisico is er onder Pijler 1 geen specifieke eigenvermogensvereiste. In haar ICAAP heeft de bank hiervoor een ruime eigenvermogensbuffer opgenomen.

11. Liquiditeitsrisico

11.1. Organisatie liquiditeitsbeheer

Het beleid is erop gericht zelfs bij ongunstige marktomstandigheden steeds te kunnen voldoen aan de opvragingen van het cliënteel alsook aan de andere betalingsverplichtingen. Daarom wordt ernaar gestreefd te allen tijde over een voldoende uitgebalanceerde vervaldagenbalans van de activa te beschikken. Zowel qua vervaldagenbalans als qua samenstelling van de effectenportefeuille wordt de nadruk gelegd op liquide, beleenbare eersterangseffecten.

Daartegenover staat dat de passiva gekenmerkt worden door een evenwichtige structuur qua samenstelling, die weinig gevoelig is voor grote schommelingen. De aangetrokken middelen zijn immers gespreid over een grote groep van particuliere cliënten met een eerder conservatief beleggingsgedrag.

Het liquiditeitsrisico wordt maandelijks binnen het ALM Comité opgevolgd a.d.h.v. de reglementaire coëfficiënten (Liquidity Coverage Ratio en Net Stable Funding Ratio) en een intern rapport op basis van een flow benadering waarbij diverse scenario's worden gehanteerd.

Het dagdagelijks liquiditeit- of thesauriebeheer geschiedt op basis van de thesauriestaat, waarin alle geldstromen uit thesaurie en uit de beleggingsportefeuille met een maximum looptijd van 1 jaar worden opgenomen.

De thesauriepositie wordt dagelijks opgevolgd a.d.h.v. de thesaurieratio waarin een minimale verhouding tussen de liquiditeiten en direct mobiliseerbare activa enerzijds en de direct opvraagbare passiva en opneembare bedragen van de toegestane kredietlijnen anderzijds is vastgelegd.

Tenslotte kan er steeds beroep gedaan worden op kredietlijnen bij de Europese Centrale Bank en bij correspondentbanken en biedt de effectenportefeuille ruime repomogelijkheden.

Maandelijks wordt het liquiditeitsrisico besproken op het ALM Comité, omstandig toegelicht in het Risicocomité en gerapporteerd aan de Raad van Bestuur.

11.2. LCR (Liquidity Coverage Ratio) en NSFR (Net Stable Funding Ratio)

Het liquiditeitsrisico wordt maandelijks binnen het ALM-comité opgevolgd a.d.h.v. van de reglementaire coëfficiënten (Liquidity Coverage Ratio en Net Stable Funding Ratio) en een intern rapport op basis van een flow benadering waarbij diverse scenario's worden gehanteerd.

De LCR of de liquiditeitsdekkingsvereiste houdt in dat instellingen in ernstige stressomstandigheden gedurende een periode van dertig dagen voldoende liquide activa als buffer moeten aanhouden ter dekking van de liquiditeitsuitstromen minus de liquiditeitsinstromen. In tijden van stress mogen instellingen hun liquide activa aanwenden om hun netto liquiditeitsuitstromen te dekken².

De LCR wordt maandelijks gerapporteerd. De minimumvereiste bedraagt 100 %.

Onderstaande tabel geeft de evolutie van de LCR per kalenderkwartaal in 2023. Overeenkomstig de EBA-richtsnoeren inzake openbaarmaking van de LCR werden de waarden en cijfers in de tabel berekend als de rekenkundige gemiddelden van de eindemaandwaarnemingen over de twaalf maanden die voorafgaan aan het eind van elk kwartaal

² Art 412 verordening Nr. 575/2013

EVOLUTIE LIQUIDITEITSDEKKINGSRATIO (LCR)

kwartaal eindigend op	Totale gewogen waarde (gemiddelde)			
	31/03/2023	30/06/2023	30/09/2023	31/12/2023
aantal datapunten in berekening	12	12	12	12
Liquiditeitsbuffer	575.692.631	597.753.031	608.010.880	609.978.293
Totaal nettokasuitstromen	394.121.528	398.560.782	391.314.279	380.853.320
Liquiditeitsdekkingsratio %	147%	151%	156%	161%

De Net Stable Funding Ratio (NSFR) geeft weer of de financiële instelling over voldoende stabiele financiering beschikt om haar activiteiten op lange termijn te financieren. Voorbeelden van stabiele financiering zijn retail klantendeposito's, eigen vermogen en lange termijn financiering op de financiële markten. Deze passiva-elementen kunnen dan gebruikt worden als funding om lange termijn activa, zoals leningen met een resterende looptijd langer dan 1 jaar, aan te houden op de balans.

De evolutie van de net stable funding ratio in 2023 wordt in onderstaande tabel weergegeven

EVOLUTIE NET STABLE FUNDING RATIO (NSFR)

	31/12/2022	31/03/2023	30/06/2023	30/09/2023	31/12/2023
Beschikbare stabiele financiering	4.136.725.499	4.098.944.578	4.124.665.954	3.971.295.700	4.069.175.388
Vereiste stabiele financiering	3.152.033.269	3.124.854.024	3.075.767.692	3.095.447.109	3.015.515.140
Net stable funding ratio %	131%	131%	134%	128%	135%

11.3. Beoordeling toereikendheid liquiditeitspositie

De bank beoordeelt de adequaatheid van de liquiditeitspositie aan de hand van het Internal Liquidity Adequacy Assessment Process (ILAAP).

Het ILAAP wordt jaarlijks door het Directiecomité geëvalueerd en door het Risicocomité / de Raad van Bestuur goedgekeurd.

Op basis van de analyses die in het ILAAP werden uitgewerkt, heeft de Raad van Bestuur geoordeeld:

1. de liquiditeitsbuffer is voldoende om zowel verwachte als onverwachte liquiditeitsstromen op te vangen en ligt boven de reglementaire vereisten. Bovendien biedt de buffer voldoende stabiliteit om eventuele liquiditeitsschokken op te vangen
2. de bank beschikt over een stabiele fundingstructuur, die bovendien ruim aan de reglementaire vereisten voldoet
3. de resultaten uit de financiële planning tonen aan dat het businessplan voor de komende jaren kan worden uitgevoerd zonder daarbij de liquiditeitspositie of de fundingstructuur fundamenteel aan te tasten

12. Operationeel risico

Het operationeel risico omvat het risico van verliezen als gevolg van tekortschietende of falende interne procedures en systemen, of als gevolg van externe gebeurtenissen.

Elke financiële instelling dient een aparte eigen vermogensbuffer aan te houden als bescherming ten aanzien van operationele risico's. In vdk wordt voor de berekening van de eigenvermogensverplichtingen m.b.t. het operationeel risico gebruik gemaakt van de **Basic Indicator Approach**. Bij deze methode wordt de kapitaalsvereiste gedefinieerd als 15% van het gemiddeld operationeel resultaat van de laatste drie boekjaren.

De operationele risico's verbonden aan de meest relevante processen en activiteiten worden momenteel geïdentificeerd aan de hand van risico- en controlematrices (rcm) waarbij de diverse risico's door middel van een selfassessment door de proceseigenaars in kaart worden gebracht.

Daarnaast is er het business continuity management (BCM) dat gericht is op het beheersen van crisissituaties. Het **BCM-beleid** is een allesomvattend proces dat potentiële bedreigingen voor de organisatie identificeert en een raamwerk vormt om weerstand te bieden aan en een effectief antwoord te formuleren op deze bedreigingen met het oog op het vrijwaren van de belangen van haar stakeholders (cliënteel, leveranciers, aandeelhouders,...), het beschermen van haar reputatie en (merk)imago en haar capaciteit tot waardecreatie.

Het beleid is uitgebouwd in zes fasen:

1. Identificatie van de bedrijfskritieke diensten en activiteiten, inschatting van de interne en externe bedreigingen en verplichtingen die tot een verlies, verstoring of onderbreking van deze bedrijfskritieke diensten en activiteiten kunnen leiden en kwantificering van de kans (frequentie of waarschijnlijkheid) dat vdk met deze elementen wordt geconfronteerd;
2. Bepaling van de BCM-strategie die het beste antwoord biedt voor vdk als organisatie en voor de diverse bedrijfskritieke diensten en activiteiten, en rekening houdend met de vereiste middelen tot realisatie van deze strategie;
3. Concrete uitwerking van Business Continuity Plannen en van het crisismanagementplan;
4. Bevordering van de BCM-cultuur via een aangepast opleidings- en vormingspakket;
5. Opstelling van meerdere testscenario's met periodieke oefeningen en evaluatie van de plannen;
6. Periodieke evaluatie van het BCM-beleid en van de gestelde objectieven, en toetsing aan (internationale) normen, regelgeving en industriepraktijk.

Met het oog op een consistente implementatie van het bedrijfscontinuïteitsbeleid werd een BCP-team (**Business Continuity Plan Team**) geïnstalleerd, dat het Directiecomité op operationeel vlak bijstaat.

Het BCP-team staat in voor het opstellen, testen en up-to-date houden van het bedrijfscontinuïteitsbeleid (BCP) en het adviseren van het Directiecomité bij het uitstippelen en bijsturen van het BCM-beleid.

Dit team zal op het moment van effectieve crisissen (= disasters en ernstige niet-geplande onderbrekingen) de rol van crisisteam vervullen, dat instaat voor de operationele crisiscoördinatie.

Er is tevens een **IT continuity** plan en een **DRP-plan** voor de IT-dienst uitgewerkt en voorzien in een **ICT-back-upcentrum**.

Tenslotte werd een disaster **recovery centrum** ingericht als uitwijklocatie voor het huisvesten van de kritieke processen op het moment dat de vdk-sites Gent worden geconfronteerd met een ramp of ernstige, niet-geplande onderbreking van de activiteiten.

Het Directiecomité brengt periodiek en minstens jaarlijks verslag uit aan de Raad van Bestuur over het BCM-beleid.

De Raad van Bestuur houdt daarbij toezicht op de realisatie van de gestelde beleidsobjectieven en kan desgewenst nieuwe krachtlijnen en doelstellingen formuleren.

De risico's rond information security worden maandelijks opgevolgd in het **Information security comité**. Het comité bespreekt de risico-assessments en de gebeurlijke incidenten met betrekking tot information security, evalueert de voorstellen rond risico-mitigerende maatregelen, en volgt de status van het risk treatment plan.

Voor de ontwikkeling van de beveiligingsmaatregelen en -richtlijnen (security controls) wordt een risico gebaseerde aanpak gevolgd m.b.v. een Information Security Management System (ISMS) :

- business processen en de onderliggende data – in hun geheel en elk van de deelelementen – worden onderworpen aan een formele risicoanalyse waarbij bedreigingen en kwetsbaarheden worden opgesomd, om samen met de waarschijnlijkheid van voorkomen, gemak van uitbuiting en de impact ervan, te komen tot een risico inschatting. Rekening houdend met de reeds aanwezige 'controls/safeguards' worden dan eventueel nieuwe maatregelen voorgesteld om het risico te beheersen, de impact te verminderen, de kans op voorkomen te verkleinen ... of er wordt besloten om het residuele risico te aanvaarden, te transfereren of vermijden
- binnen het risicobehandelplan voor informatiebeveiliging vinden de risico mitigerende maatregelen hun uitwerking in de ontwikkeling van nieuwe of aanpassing van bestaande beveiligingsmaatregelen.
- de efficiëntie en effectiviteit van de beveiligingsmaatregelen wordt getoetst d.m.v. meting, security monitoring en allerhande testing (DR-, intrusie-, vulnerability-, ...). Ook het security incident management proces is hierbij een belangrijke bron van informatie.
- bovendien worden de risico assessments periodiek herzien n.a.v. bovenvermelde toetsing, wijzigingen in de informatiesystemen of wijzigingen in de interne en externe veiligheidsdreigingen waardoor mogelijks ook een impact op het risicobehandelingsplan ontstaat

Een belangrijk deel van de beveiligingsrichtlijnen resulteert in ' information security policies' die voor de formalisering van het informatiebeveiligingsbeleid zullen zorgen. Deze documenten leggen een aantal (voornamelijk technische) beveiligingsrichtlijnen vast, samen met eventuele monitoring, controle of documentatievereisten, omtrent een onderdeel ICT infrastructuur of een IT service onder het beheer of verantwoordelijkheid van de IT afdeling of andere vdk dienst.

De overige ICT-gerelateerde risico's worden maandelijks opgevolgd in het **IT-risk comité**

Er is een **Comité fraudepreventie** geïnstalleerd die op periodieke basis (2-maandelijks en ad hoc indien nodig) vergadert, en als doel heeft het frauderisico te evalueren en voorstellen uit te werken ter voorkoming van fraude in het betalingsverkeer

13. Niet-bezwaarde activa

Per 31/12/2023 zijn activa voor een totaal bedrag van 250,3 miljoen EUR bezwaard.

Asset encumbrance - Template A				
	encumbered assets		unencumbered assets	
	carrying amount	fair value	carrying amount	fair value
	10	40	60	90
Assets	250.319.677		4.782.889.885	
Loans on demand	8.115.414		246.242.527	
Equity instruments	0	0	47.046.524	51.346.780
Debt securities	154.754.122	142.364.539	585.667.471	543.837.665
Other loans	86.635.140	0	3.861.657.417	
Other assets	815.000	0	42.275.946	

Asset encumbrance Template C		
Bezwaarde activa/ontvangen collateral en betrokken verplichtingen		
	Betrokken verplichtingen	Betrokken assets en ontvangen collateral
Uitstaande bedragen financiële verplichtingen	9.709.458	10.035.837
Andere bronnen van encumbrance	185.165.173	240.283.840
Totaal sources encumbrance	194.874.631	250.319.677

14. Hefboomratio

De leverage ratio of hefboomratio is de verhouding tussen het Tier 1-kernkapitaal en de totale niet-gewogen risicoblootstelling, bestaande uit binnen- en buitenbalans exposures. Per 31-12-2023 bedroeg de totale risicoblootstelling 5,143 miljard EUR. Het T1-kernkapitaal bedroeg 387,3 miljoen EUR. De hefboomratio bedroeg derhalve 7,53%. Per 31-12-2022 bedroeg deze ratio 7,19%.

Hefboomratio per 31/12/2023	
Samenstelling risicoblootstelling	
Totale activa	5.037.490.340
Afgeleide financiële instrumenten	0
Posten buiten balanstelling	105.528.274
Immateriële vaste activa	-231.620
Totale risicoblootstelling	5.142.786.994
Hefboomratio	
Tier 1-kernkapitaal	387.347.499
Totale risicoblootstelling	5.142.786.994
Hefboomratio	7,53%

Met deze verhouding noteert vdk ruim boven de minimumvereiste van 3%.

15. Effectisering

Vdk bank is enkel actief in effectiseringstransacties als belegger in een aantal ABS's en MBS's, en niet als initiator.

Deze posities worden volgens de standaardmethode onder de risicopositiescategorie "Effectiseringsposities" opgenomen. De weging ervan gebeurt op basis van de toegekende rating.

Onderstaande tabel geeft een geografische spreiding van de als belegging aangekochte effectiseringsposities.

Uitsplitsing effectiseringsposities			
	land	31/12/2022	31/12/2023
MBS	ES	2.669.684	2.103.217
Totaal		2.669.684	2.103.217
vereiste eigen vermogen		42.715	25.239

De gewogen risicoposities van de effectiseringsportefeuille daalde in 2023 met 0,6 miljoen EUR tot 2,1 miljoen EUR. Het vereiste eigen vermogen bedraagt 25.239 EUR.

De effectiseringsportefeuille wordt o.m. via periodieke verslagen van de uitgegeven effecten permanent gescreend. Per 31-12-2023 zijn er op de effectiseringsportefeuille geen waardeverminderingen geboekt.

16. Beloningsbeleid

16.1. Rol van het Benoeming- en remuneratiecomité in het beloningsbeleid

Het Benoeming- en remuneratiecomité adviseert de Raad van Bestuur met betrekking tot alle aangelegenheden verbonden aan de benoeming en het ontslag, vergoeding en verloning van:

- De effectieve leiders;
- De niet-uitvoerende bestuurders;
- De leden van de gespecialiseerde comité's (zoals het Auditcomité, het Risicocomité, het Strategisch comité, het Benoeming- en remuneratiecomité, en alle comité's waarvan de aard en de verantwoordelijkheid een speciale vergoeding zou vereisen)
- De verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties

De leden van het comité worden aangesteld door de Raad van Bestuur, op basis van de individuele en collectieve bekwaamheden en ervaring.

Het Benoeming- en remuneratiecomité vergadert zo vaak als nodig is voor een goed functioneren, maar komt minimaal tweemaal per jaar samen en steeds vóór de vergadering van de Raad van Bestuur die de (her)benoemingen moet voorbereiden die ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering worden voorgelegd.

Met betrekking tot het beloningsbeleid verstrekt het Benoeming- en remuneratiecomité advies bij de bepaling en de uitvoering van het beleid:

- o adviseren inzake de algemene beginselen van het beloningsbeleid en melden van vastgestelde wezenlijke afwijkingen op het beloningsbeleid.
- o onderzoeken of de door het beloningsstelsel gecreëerde stimulansen niet van aard zijn aan te sporen tot het nemen van buitensporige risico's.
- o voorbereiden van de jaarlijkse evaluatie en/of actualisatie van de vergoedingen van de leden van de raad van bestuur, met inbegrip van de vergoedingen van de leden van de raadgevende comité's, de personen belast met de effectieve leiding en de verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties.
- o voorbereiden van beslissingen over beloningen in het algemeen en van individuele remuneratiebeslissingen voor de personen belast met de effectieve leiding.
- o rechtstreeks toezicht houden op de beloning van de verantwoordelijken voor de onafhankelijke controlefuncties.

16.2. Beloningsbeleid

16.2.1. Algemene beginselen

Het beloningsbeleid van vdk bank is opgesteld rekening houdend met het proportionaliteitsbeginsel en het risicoprofiel van de bank. Daarbij werd uitgegaan van een aantal belangrijke principes:

- voorziet generlei in excessieve beloningen
- zet niet aan tot buitensporig risicogedrag; het stemt daarentegen overeen met en draagt bij tot een passende en doeltreffende risicobeheersing
- sluit aan bij de strategische doelstellingen, de risicotolerantie, de ethische en maatschappelijke ondernemingswaarden van de bank en haar lange termijndoelstellingen inzake duurzame groei en rendabiliteit
- is in overeenstemming met de beginselen die betrekking hebben op de bescherming van klanten en beleggers
- is genderneutraal, d.w.z. dat personeelsleden ongeacht hun geslacht gelijkelijk worden beloond voor gelijke arbeid in overeenstemming met art. 3, lid 1, punt 65 van Richtlijn 2013/36/EU en art. 157 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie

16.2.2. Governance

De algemene verantwoordelijkheid voor het beloningsbeleid ligt bij de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur legt, op advies van het Benoemings- en remuneratiecomité, de algemene beginselen van het beloningsbeleid vast en houdt er toezicht op.

Het beloningsbeleid maakt het voorwerp uit van een regelmatige evaluatie, resp. actualisatie. In dit verband onderwerpt de Raad van Bestuur het beloningsbeleid aan een jaarlijkse review.

De vergoedingen van de leden van de Raad van Bestuur, van de effectieve leiding en van de verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties worden vastgesteld door de Raad van Bestuur, na voorbereiding door het Benoeming- en remuneratiecomité.

Het Directiecomité is verantwoordelijk voor de tenuitvoerlegging van het beloningsbeleid van de overige medewerkers.

De compliance officer en de HR-manager zijn betrokken bij het opstellen van het beloningsbeleid.

De implementatie en de tenuitvoerlegging van het beloningsbeleid wordt jaarlijks beoordeeld door de effectieve leiding, hierbij bijgestaan door de risk officer en de compliance officer. Daarbij wordt erop toegezien dat de toekenning, uitbetaling en verwerving geen nadelige gevolgen heeft voor het handhaven van de kapitaalbasis en van de liquiditeitspositie.

Het "beloningsbeleid aangewezen personen" en het "beloningsbeleid alle medewerkers" voldoen aan de circulaire NBB_2016_44 dd. 10 november 2016 omtrent de omzetting van de richtsnoeren van de EBA van 27 juni 2016 betreffende een beheerst beloningsbeleid.

16.2.3. Beloningsbeleid identified staff

De identified staff zijn de personen/bestuursorganen die het risicoprofiel van vdk bank materieel kunnen beïnvloeden. Derhalve, en rekening houdend met de aard en de omvang van de activiteiten en het risicoprofiel van vdk, zijn de principes inzake beloningsbeleid identified staff specifiek van toepassing op:

- de leden van de Raad van Bestuur
- de personen belast met de effectieve leiding: de leden van het Directiecomité
- de medewerkers die een sleutelfunctie uitoefenen: verantwoordelijken van de juridische staf en de ALM-reporting officer

- de verantwoordelijken van de onafhankelijke controlefuncties, interne audit, compliance en risicobeheer
- andere medewerkers met 'gevoelige' functie m.b.t. risico: de kaderleden verantwoordelijk voor beleid en beheer beleggen, beleid en beheer kredieten en ICT

De verloning van de leden van de identified staff bestaat integraal uit een vaste component, zonder enige vorm van variabel loon. Er is voor deze categorieën geen variabele vergoeding van toepassing.

16.2.4. Beloningsbeleid alle medewerkers

Het verloningspakket van de medewerkers in vdk (kaderleden en uitvoerende bedienden) bestaat uit een vaste verloning, aangevuld met secundaire arbeidsvoorwaarden.

Alle commerciële medewerkers (kantoorhouders – relatiebeheerders – commerciële medewerkers) kunnen daarnaast aanspraak maken op een beperkte variabele vergoeding. De variabele vergoeding is in geen enkel geval gegarandeerd, en is gebaseerd op het al dan niet bereiken van vooraf gekende jaardoelstellingen, die intern via omzendbrief worden gecommuniceerd. Het variabele beloningssysteem vermijdt een ongelijke vergoeding tussen de verschillende productcategorieën waardoor het systeem in lijn ligt met de zorgplicht voor de klant. Er wordt te allen tijde gewaakt over een juist evenwicht tussen vaste en variabele verloning.

De verbonden agenten in bank- en beleggingsdiensten genieten enkel een variabele vergoeding. Het vergoedingssysteem bevat de nodige waarborgen dat de vergoeding geen stimulans vormt voor het nemen van buitensporige risico's of onverantwoorde verkooppraktijken.

Afsluitende toelichting

Deze niet extern geauditeerde toelichtingen werden opgemaakt in kader van Pijler 3 van Basel III, en zijn enkel beschikbaar op de website van vdk bank nv (www.vdk.be).

Vragen in verband met de verspreiding van deze verslagen mogen gericht worden aan:

vdk bank nv

Sint-Michielsplein 16

B 9000 Gent

vdk@vdk.be